

**PARLEMENT BRUXELLOIS
BRUSSELS PARLEMENT**

**Compte rendu intégral
des interpellations
et des questions**

**Commission de la Santé
et de l'Aide aux personnes**

**RÉUNION DU
JEUDI 2 JUILLET 2026**

SESSION 2025-2026

**Integraal verslag
van de interpellaties
en de vragen**

**Commissie voor de Gezondheid
en Bijstand aan Personen**

**VERGADERING VAN
DONDERDAG 2 JULI 2026**

ZITTING 2025-2026

Sigles et abréviations

PIB - produit intérieur brut

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Commission communautaire française

Siamu - Service d'incendie et d'aide médicale urgente

SPF - service public fédéral

Forem - Office wallon de la formation professionnelle et de l'emploi

Cocom - Commission communautaire commune

PME - petites et moyennes entreprises

STIB - Société de transport intercommunal bruxellois

ONG - organisation non gouvernementale

SNCB - Société nationale des chemins de fer belges

CPAS - centre public d'action sociale

Inami - Institut national d'assurance maladie-invalidité

ONEM - Office national de l'emploi

VDAB - Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle

VGC - Commission communautaire flamande

ULB - Université libre de Bruxelles

Afkortingen en letterwoorden

bbp - bruto binnenlands product

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Franse Gemeenschapscommissie

DBDMH - Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp

FOD - Federale Overheidsdienst

Forem - Waals tewerkstellingsagentschap

GGC - Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

kmo - kleine en middelgrote ondernemingen

MIVB - Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

ngo - niet-gouvernementele organisatie

NMBS - Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

OCMW - Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn

Riziv - Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

RVA - Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB - Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

VGC - Vlaamse Gemeenschapscommissie

VUB - Vrije Universiteit Brussel

Le **compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité de la direction des comptes rendus. La traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
Tél. : 02 549 68 00
E-mail : criv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
www.parlement.brussels

Het **integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de directie Verslaggeving. De vertaling is een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie Verslaggeving
Tel. 02 549 68 00
E-mail : criv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geraadpleegd worden op
www.parlement.brussels

SOMMAIRE

Question orale de Mme Françoise Schepmans	7
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,	
concernant la précarité des personnes âgées isolées.	
Question orale de Mme Françoise Schepmans	9
à M. Ahmed Laaouej et à M. Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,	
concernant la vaccination contre le pneumocoque chez les seniors.	
Question orale de Mme Françoise Schepmans	12
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,	
concernant les conséquences de la grève de bpost sur les échantillons de dépistage du cancer colorectal.	
Question orale de M. Mohamed Ouriaghli	14
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,	
concernant le Covid-19 six ans après la pandémie.	
Question orale de M. Mohamed Ouriaghli	16

INHOUD

Mondelinge vraag van mevrouw Françoise Schepmans	7
aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,	
betreffende de kwetsbare situatie van geïsoleerde ouderen.	
Mondelinge vraag van mevrouw Françoise Schepmans	9
aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,	
betreffende pneumokokkenvaccinatie bij ouderen.	
Mondelinge vraag van mevrouw Françoise Schepmans	12
aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,	
betreffende de gevolgen van de staking bij bpost voor stoelgangstalen voor darmkankerscreening.	
Mondelinge vraag van de heer Mohamed Ouriaghli	14
aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,	
betreffende Covid-19 zes jaar na de pandemie.	
Mondelinge vraag van de heer Mohamed Ouriaghli	16

à M. Ahmed Laaouej et à M. Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

concernant l'accès aux douches publiques et la santé publique à Bruxelles.

Demande d'explications de M. Bob De Brabandere 19

à M. Boris Dilliès, président du Collège réuni chargé de la Coordination de la politique du Collège réuni,

et à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

concernant les nuisances et le manque de processus participatif dans le cadre de l'ouverture d'un nouveau centre d'accueil de Belrefugees à Auderghem.

Discussion – Orateurs :

M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang)

Mme Celia Groothedde (Groen)

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni

M. Gilles Verstraeten (N-VA)

Demande d'explications de M. Ilyas Mouani 25

à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

concernant l'accord de coopération relatif à l'aide à la jeunesse et à la protection de la jeunesse.

Demande d'explications jointe de M. Gilles Verstraeten 25

concernant le droit sanctionnel de la jeunesse.

aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de toegang tot openbare douches en de volksgezondheid in Brussel.

Vraag om uitleg van de heer Bob De Brabandere 19

aan de heer Boris Dilliès, voorzitter van het Verenigd College, bevoegd voor de Coördinatie van het Beleid van het Verenigd College,

en aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de overlast en het gebrek aan inspraak bij de opening van een nieuw asielcentrum van Belrefugees in Oudergem.

Bespreking – Sprekers:

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang)

Mevrouw Celia Groothedde (Groen)

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College

De heer Gilles Verstraeten (N-VA)

Vraag om uitleg van de heer Ilyas Mouani 25

aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende het samenwerkingsakkoord rond jeugdhulp en jeugdbescherming.

Toegevoegde vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten 25

betreffende het jeugdsanctierecht.

Discussion conjointe – Orateurs :		Gezamenlijke bespreking – Sprekers:	
M. Ilyas Mouani (Vooruit.brussels)		De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels)	
M. Gilles Verstraeten (N-VA)		De heer Gilles Verstraeten (N-VA)	
Mme Françoise Schepmans (MR)		Mevrouw Françoise Schepmans (MR)	
Mme Stéphanie Lange (Les Engagés)		Mevrouw Stéphanie Lange (Les Engagés)	
Mme Celia Groothedde (Groen)		Mevrouw Celia Groothedde (Groen)	
M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni		De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College	
Demande d'explications de M. Bob De Brabandere	34	Vraag om uitleg van de heer Bob De Brabandere	34
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,		aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,	
concernant le fonctionnement des CPAS et le respect des délais ainsi que l'égalité d'accès à l'aide sociale à la lumière du rapport annuel 2025 d'Ombuds Bruxelles.		betreffende de werking van de OCMW's en de naleving van termijnen en gelijke toegang tot sociale bijstand in het licht van het jaarverslag 2025 van Ombuds Brussel.	
Discussion – Orateurs :		Bespreking – Sprekers:	
M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang)		De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang)	
M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni		De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College	
Demande d'explications de M. Jan Busselen	37	Vraag om uitleg van de heer Jan Busselen	37
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,		aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,	
concernant l'incertitude financière au sein du Foyer Bodeghem (Armée du Salut).		betreffende de financiële onzekerheid bij Foyer Bodeghem (Leger des Heils).	
Discussion – Orateurs :		Bespreking – Sprekers:	
M. Jan Busselen (PVDA)		De heer Jan Busselen (PVDA)	
Mme Celia Groothedde (Groen)		Mevrouw Celia Groothedde (Groen)	
M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni		De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College	

Demande d'explications de Mme Celia Groothedde 41	Vraag om uitleg van mevrouw Celia Groothedde 41
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,	aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,
concernant les médecins français condamnés qui exerçaient comme médecins à Bruxelles.	betreffende de veroordeelde Franse artsen die in Brussel als arts werkzaam waren.
Discussion – Orateurs :	Bespreking – Sprekers:
Mme Celia Groothedde (Groen)	Mevrouw Celia Groothedde (Groen)
Mme Kristela Bytyçi (MR)	Mevrouw Kristela Bytyçi (MR)
M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni	De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College
Demande d'explications de M. Fouad Ahidar 44	Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar 44
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,	aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt
concernant l'accueil des personnes sans abri lors des périodes de canicule.	betreffende de opvang van daklozen tijdens hittegolven.
Discussion – Orateurs :	Bespreking – Sprekers:
Mme Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar)	Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar)
Mme Latifa Aït Baala (PS)	Mevrouw Latifa Aït Baala (PS)
Mme Kristela Bytyçi (MR)	Mevrouw Kristela Bytyçi (MR)
Mme Celia Groothedde (Groen)	Mevrouw Celia Groothedde (Groen)
M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni	De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College

1103 Présidence : Mme Celia Groothedde, présidente.

1105 **QUESTION ORALE DE MME FRANÇOISE SCHEPMANS**

1105 à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

1105 concernant la précarité des personnes âgées isolées.

1107 **Mme Françoise Schepmans (MR).**- Le Baromètre social 2025 vient de paraître, et les chiffres sont interpellants. La Région bruxelloise affiche un taux de risque de pauvreté ou d'exclusion sociale de 37 %, soit plus du double de la moyenne nationale, qui s'établit à 18 %. Ce n'est pas une nouveauté, mais ce qui frappe dans cette édition, c'est la situation des personnes âgées.

La part de bénéficiaires de la garantie de revenus aux personnes âgées (Grapa) parmi les 65 ans et plus a fortement progressé à Bruxelles entre 2014 et 2024, alors qu'elle est restée stable au niveau national. Les écarts entre communes sont également très importants ; de 4 % à Woluwe-Saint-Pierre à 28 % à Saint-Josse-ten-Noode.

Ces aînés sont souvent isolés, peu mobiles, et vivent dans une précarité silencieuse. Une partie d'entre eux ne perçoivent pas l'ensemble des droits auxquels ils pourraient prétendre. Là réside le cœur du problème : le non-recours aux droits sociaux. Le Baromètre l'identifie comme un enjeu structurel. Les causes sont connues : démarches complexes, formulaires inaccessibles, barrières linguistiques, isolement. Cependant, les réponses restent insuffisamment coordonnées sur le terrain.

Je sais que la Région, et plus précisément la Cocom, a inscrit cet enjeu dans le plan social-santé intégré (PSSI). Je sais aussi que certains CPAS ont développé des approches proactives très concrètes, notamment les visites à domicile lors des canicules, les numéros verts ou les réseaux de solidarité de quartier. Néanmoins, ces initiatives restent trop disparates et trop dépendantes des communes.

Quelles sont les actions proactives et coordonnées menées par la Cocom pour toucher les personnes âgées isolées et s'assurer qu'elles perçoivent bien la Grapa ou l'allocation pour l'aide aux personnes âgées (APA) ?

Quel rôle concret est-il assigné aux services d'aide à domicile, aux mutualités et aux associations de quartier dans ce repérage ?

Quelles réponses coordonnées la Cocom apporte-t-elle concrètement aux causes du non-recours, à chacun de ces freins ? Comment s'assure-t-elle que ces réponses atteignent effectivement les personnes âgées les plus isolées ?

Voorzitterschap: mevrouw Celia Groothedde, voorzitter.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW FRANÇOISE SCHEPMANS

aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de kwetsbare situatie van geïsoleerde ouderen.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) (in het Frans).- Uit de Welzijnsbarometer 2025 blijkt dat het risico op armoede of sociale uitsluiting in Brussel 37% bedraagt; dat is dubbel zoveel als het nationale gemiddelde. Vooral de situatie van ouderen valt op.

Het aandeel begunstigden van de inkomensgarantie voor ouderen van 65 jaar of ouder is tussen 2014 en 2024 sterk gestegen. Tussen gemeenten onderling zijn er grote verschillen: van 4% in Sint-Pieters-Woluwe tot 28% in Sint-Joost-ten-Node. Een deel van hen krijgt niet waar ze recht op hebben, wegens complexe procedures, ontoegankelijke formulieren, taalbarrières en isolement. Bovendien zijn de oplossingen onvoldoende op elkaar afgestemd.

Wat doet de GGC om geïsoleerde ouderen te bereiken en ervoor te zorgen dat ze krijgen waar ze recht op hebben? Welke rol spelen diensten voor thuishulp, ziekenfondsen en wijkverenigingen?

Welk antwoord biedt de GGC op de oorzaken van het probleem? Bevat het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan doelstellingen, een tijdschema en een opvolgingsmechanisme?

Le PSSI fixe-t-il des objectifs chiffrés de réduction du non-recours, avec un calendrier et un mécanisme de suivi ?

1109 **M. Ahmed Laaouej, membre du Collège réuni.** - La question de la précarité, de la pauvreté et du non-recours aux droits sociaux est essentielle, dans mon chef, mais aussi dans celui du Collège réuni dans son ensemble. S'agissant de la garantie de revenus aux personnes âgées (Grapa), celle-ci ne relevant pas de la compétence de la Cocom, je vous invite à relayer votre question à vos collègues siégeant au niveau fédéral.

S'agissant de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées (APA) et de son accessibilité, la mise en œuvre administrative relève d'Iriscare. En l'occurrence, une lettre d'information du service APA est adressée aux professionnels de première ligne susceptibles d'accompagner les personnes âgées dans leurs démarches, à savoir les mutualités, les assistants sociaux des maisons de repos, les CPAS, les communes, ainsi qu'à tout professionnel qui le souhaite. Il y a donc une mise en réseau des efforts d'information entre les différents acteurs qui, pour cet objectif comme pour beaucoup d'autres, sont aussi partenaires.

Des brochures et des prospectus sont également mis à disposition des partenaires, ce qui permet de lutter contre la fracture numérique. L'objectif est de leur permettre d'orienter plus efficacement les personnes concernées vers le service APA et de contribuer, dans le cadre de leurs missions respectives, à un meilleur accès à l'information et aux droits. Vous avez entièrement raison d'insister sur ce point ; il ne suffit pas d'avoir des droits sociaux, encore faut-il que leur exercice effectif soit garanti.

Les services d'aide à domicile agréés par la Cocom doivent, quant à eux, lors de chaque nouvelle demande d'aide, réaliser une enquête sociale incluant une analyse des revenus. Celle-ci est ensuite répétée au minimum une fois par an. Nous appliquons donc l'adage « Il vaut mieux se répéter que de ne pas être entendu ». C'est la récurrence de l'information qui permet d'ancrer la connaissance des droits à exercer.

Dans ce cadre, les services ont explicitement pour mission réglementaire de vérifier le non-recours éventuel aux droits sociaux des candidats bénéficiaires concernés, et d'accompagner activement ceux-ci afin qu'ils puissent faire valoir pleinement ces droits.

S'agissant des mutualités, elles interviennent dans les coûts des prestations de soins de santé et ont notamment pour mission de fournir une information et un accompagnement à leurs affiliés. À cet effet, elles envoient des courriers, mais mettent également des brochures à disposition dans leurs agences.

Iriscare soutient par ailleurs financièrement le fonctionnement des réseaux d'entraide de voisinage, comme les ASBL Bras dessus Bras dessous et Accolage, ou la plateforme commune Samen Toujours. Ces initiatives jouent un rôle important dans

De heer Ahmed Laaouej, lid van het Verenigd College (in het Frans). - De bevoegde minister en het Verenigd College erkennen het belang van de kwestie. Voor de inkomensgarantie voor ouderenverwijs ik u door naar het federale niveau, aangezien dat stelsel niet onder de GGC valt.

Iriscare is verantwoordelijkheid voor de uitbetaling van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB), en heeft daarbij aandacht voor het hele netwerk. Eerstelijnsprofessionals en partnerorganisaties ontvangen een nieuwsbrief en brochures om ouderen efficiënt door te verwijzen en de digitale kloof te overbruggen. Het doel is niet enkel de sociale rechten te garanderen, maar om de rechthebbenden ook te tonen hoe ze die kunnen uitoefenen.

Door de GGC erkende thuiszorgdiensten voeren bij elke hulpaanvraag verplicht een jaarlijks sociaal onderzoek uit, inclusief inkomensanalyse, om niet-gebruik van rechten op te sporen en aanvragers actief te begeleiden. De ziekenfondsen informeren hun leden via brieven en brochures.

Iriscare financiert daarnaast buurtnetwerken zoals de vzw Bras dessus Bras dessous, Accolage en het platform Samen Toujours, die ouderen doorverwijzen naar lokale partners.

De GGC kiest ervoor om haar communicatie per brief te blijven voeren: in een sterk gedigitaliseerde administratie is dat essentieel voor een kwetsbaar publiek dat niet vertrouwd is met digitale tools. Bijna 25% van de aanvragen wordt nog op papier gedaan.

l'orientation des personnes âgées qu'elles soutiennent vers des partenaires professionnels au niveau local.

S'agissant des réponses concrètes de la Cocom, le maintien de l'utilisation du papier dans les relations administratives constitue l'une des réponses concrètes les plus efficaces dans la lutte contre le non-recours aux droits.

Dans un contexte de numérisation croissante des démarches, le support papier permet de répondre aux besoins d'un public plus précarisé, parfois peu à l'aise, voire pas à l'aise du tout, avec les outils numériques. Aujourd'hui, les demandes sous forme papier représentent près de 25 % de l'ensemble des demandes introduites, ce qui illustre à quel point ce type de support répond encore à un besoin réel d'accessibilité.

1111 Iriscare met également à disposition un guichet permanent, accessible de 8h30 à 16h30, avec un collaborateur du service APA. Cet accompagnement est aussi assuré par téléphone et par courriel. Il permet ainsi de répondre aux questions des assurés sociaux, de les orienter, de les accompagner dans leurs démarches et, dans de nombreux cas, de les aider concrètement à compléter leurs formulaires ou à comprendre les conditions d'octroi de l'aide.

Enfin, afin que l'information atteigne aussi les personnes qui passent d'abord par un professionnel relais, le service APA diffuse régulièrement des informations pratiques à destination des acteurs de première ligne, comme la lettre d'informations ou des foires aux questions (FAQ) disponibles sur le site myIriscare.

Pour une partie importante des personnes âgées isolées, un contact humain reste nécessaire pour lever les incompréhensions, les rassurer et faciliter leur accès effectif aux droits sociaux. C'est dans cette logique que s'inscrivent à la fois le maintien du papier et la diffusion d'informations vers les professionnels relais susceptibles de les accompagner.

Quelques chiffres : les données d'Iriscare montrent un rattrapage significatif du recours à l'APA à Bruxelles ces dernières années. Entre 2021 et 2024, le nombre de bénéficiaires est passé de 7.356 à 8.939, soit une hausse de 22 %, tandis que le taux de recours a progressé de 4,27 % à 5,48 %. Ces évolutions tendent à montrer que les efforts menés en matière d'accessibilité du service, de maintien de canaux non numériques, d'accompagnement humain et d'information des relais de première ligne produisent des effets concrets.

1113 **Mme Françoise Schepmans (MR).**- Les chiffres que vous avez cités sont encourageants. Les initiatives mises en place sont essentielles. La mobilisation de l'ensemble des services sociaux demeure une priorité, tout comme le rôle des associations.

1115 - *L'incident est clos.*

1117 **QUESTION ORALE DE MME FRANÇOISE SCHEPMANS**

Iriscare stelt een permanent loket ter beschikking, dat tevens telefonisch en per e-mail bereikt kan worden. Een medewerker van de THAB-dienst beantwoordt er vragen, verwijst door en helpt bij het invullen van formulieren en het begrijpen van de toekenningsvoorwaarden. Daarnaast verspreidt de dienst praktische informatie naar eerstelijnsactoren.

Voor veel geïsoleerde ouderen blijft menselijk contact onmisbaar om misverstanden weg te nemen. Vandaar ook het belang van papieren documenten en van de bewustmaking van bemiddelende professionals.

Uit de cijfers blijkt de positieve impact van de aanpak van Iriscare: het aantal THAB-begunstigden is tussen 2021 en 2024 gestegen van 7.356 naar 8.939 (+22%), en de opnamegraad van 4,27% naar 5,48%.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) (in het Frans).- *De cijfers zijn bemoedigend. Het is belangrijk deze koers te blijven varen.*

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW FRANÇOISE SCHEPMANS

1117 à M. Ahmed Laaouej et à M. Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

1117 concernant la vaccination contre le pneumocoque chez les seniors.

1119 Mme Françoise Schepmans (MR).- S'il peut sembler technique, le sujet de la vaccination contre la pneumonie, et plus précisément contre le pneumocoque, chez les seniors bruxellois est en réalité une question très concrète de prévention. Les infections à pneumocoque peuvent entraîner des pneumonies graves, mais aussi des méningites et des septicémies. Le risque augmente avec l'âge - en particulier chez les personnes de plus de 65 ans -, chez les personnes immunodéprimées et celles qui souffrent de maladies chroniques.

À ma question sur ce sujet, votre prédécesseur m'avait répondu que Vivalis ne disposait pas de statistiques récentes sur la couverture vaccinale contre la pneumonie chez les seniors, qu'aucune campagne de sensibilisation spécifique n'avait été menée et qu'aucune recommandation particulière n'avait été adressée aux professionnels de première ligne.

Cette réponse m'avait évidemment interpellée, non qu'une campagne isolée sur le pneumocoque s'impose, mais parce que la vaccination des seniors devrait pouvoir s'intégrer dans une stratégie plus large de prévention des infections respiratoires.

À Bruxelles, où beaucoup de seniors vivent à domicile, parfois isolés, et où d'autres résident en maison de repos ou en institution, il est important de savoir comment cette recommandation est relayée sur le terrain.

Vivalis a-t-elle identifié des sources permettant d'objectiver, même partiellement, la couverture vaccinale contre le pneumocoque chez les seniors bruxellois, que ce soit via Sciensano, les mutualités, les médecins généralistes, les maisons de repos ou d'autres partenaires ?

Quelles actions ont été menées depuis lors pour informer les seniors bruxellois, à domicile comme en institution, de l'existence et de l'intérêt de cette vaccination ?

Des informations sur la vaccination contre le pneumocoque ont-elles été transmises aux maisons de repos, résidences-services, centres de jour, services d'aide à domicile ou services de soins infirmiers à domicile ?

La campagne bruxelloise de vaccination contre la grippe a-t-elle fourni l'occasion de rappeler également l'importance de la vaccination contre le pneumocoque chez les plus de 65 ans et les publics à risque ?

Enfin, Vivalis a-t-elle tiré un bilan de l'absence de campagne spécifique sur ce sujet, et identifié les freins éventuels ?

aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende pneumokokkenvaccinatie bij ouderen.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) (in het Frans).- Een pneumokokkeninfectie kan leiden tot longontsteking, hersenvliesontsteking of bloedvergiftiging. Vooral ouderen en personen met een verzwakt immuunsysteem of een chronische aandoening hebben daarom baat bij een vaccinatie.

Uw voorganger antwoordde op eerdere vragen dat Vivalis geen recente statistieken had over die vaccinatie bij ouderen, dat er geen bewustmakingscampagne werd gevoerd en dat eerstelijnszorgverleners geen specifieke aanbevelingen kregen. De vaccinatie van ouderen zou nochtans deel moeten uitmaken van een preventiestrategie tegen infecties van de luchtwegen.

Kan Vivalis via bronnen als Sciensano of de huisartsen gegevens verzamelen over de vaccinatie tegen pneumokokken bij ouderen? Hoe worden ouderen geïnformeerd over het bestaan en het belang van die vaccinatie? Kregen rust- en verzorgingstehuizen en thuishulpdiensten de nodige informatie? Werd de campagne over de griepvaccinatie aangegrepen om te wijzen op het belang van de vaccinatie tegen pneumokokkeninfecties voor risicogroepen? Onderzocht Vivalis waarom er geen bewustmakingscampagne is gevoerd?

1121 **M. Ahmed Laaouej, membre du Collège réuni.**- Comme vous l'avez rappelé, la prévention des infections respiratoires chez les seniors ne se limite pas à la grippe ou au Covid-19. La vaccination contre le pneumocoque fait également partie des recommandations destinées à protéger les personnes âgées et les personnes présentant certaines comorbidités.

À ce jour, la Cocom ne dispose pas encore de données précises sur la couverture vaccinale contre le pneumocoque chez les seniors bruxellois. Plusieurs sources permettent cependant d'en appréhender l'évolution, notamment : les données de remboursement de l'Agence intermutualiste, les études réalisées par les mutualités, les rapports de l'Observatoire de la santé et du social de Bruxelles-Capitale ainsi que l'enquête nationale de santé par interview de Sciensano.

Le projet Vaccicard, destiné à améliorer l'enregistrement et le suivi des vaccinations, devrait par ailleurs permettre, à terme, un suivi plus précis de la couverture vaccinale par tranche d'âge et par quartier.

Les recommandations relatives à la vaccination contre le pneumocoque sont actuellement relayées principalement par les professionnels de santé. Si aucune campagne spécifique à destination des seniors bruxellois n'a été développée à ce jour, les informations sont néanmoins disponibles sur le site vaccination-info.be ainsi qu'au travers d'outils d'information élaborés par les acteurs de promotion de la santé.

Par ailleurs, dans le cadre du plan de préparation et de riposte aux infections respiratoires, Vivalis a transmis aux maisons de repos et maisons de repos et de soins agréées une circulaire détaillant les mesures de prévention recommandées, parmi lesquelles figure la vaccination contre le pneumocoque.

La campagne régionale relative aux infections respiratoires hivernales rappelait également l'importance de la vaccination comme outil de prévention. La campagne bruxelloise de vaccination contre la grippe et le Covid-19 n'a toutefois pas intégré de volet spécifique consacré à la vaccination contre le pneumocoque. De même, aucun bilan spécifique relatif à l'absence d'une campagne dédiée n'a été réalisé à ce stade.

La Cocom considère toutefois que la prévention des infections respiratoires chez les seniors doit être appréhendée de manière globale, en mobilisant l'ensemble des leviers de prévention disponibles et en veillant à une information adéquate des publics à risque ainsi que des professionnels qui les accompagnent.

1123 **Mme Françoise Schepmans (MR).**- Je regrette de ne pas avoir obtenu de statistiques, comme je l'avais demandé, concernant la pneumonie chez les seniors, et qu'aucune campagne de sensibilisation spécifique n'ait été menée.

Je reconnais toutefois que des informations sont disponibles. Elles peuvent aider la prévention de ce phénomène, qui touche particulièrement les personnes fragiles et âgées.

De heer Ahmed Laaouej, lid van het Verenigd College (in het Frans).- Vaccinatie tegen pneumokokkeninfecties is aanbevolen voor ouderen en risicogroepen. De GGC beschikt niet over precieze gegevens over dat type vaccinatie. Mogelijke informatiebronnen over de evolutie van de vaccinatie, zijn de terugbetalingsgegevens of de nationale gezondheidsenquête van Sciensano. De registratie van vaccinaties via het project Vaccicard zal op termijn een betere opvolging per leeftijdscategorie en per wijk mogelijk maken.

Momenteel zorgen vooral zorgverleners voor de bewustmaking. Er was geen specifieke campagne, maar de informatie is beschikbaar op de website vaccination-info.be. Vivalis stuurde alle erkende rust- en verzorgingstehuizen een circulaire over preventiemaatregelen voor luchtweginfecties. In de gewestcampagne tegen winterse luchtweginfecties werd ook gewezen op het belang van vaccinatie. Het uitblijven van een bewustmakingscampagne werd niet geëvalueerd.

De GGC acht preventie van luchtweginfecties bij ouderen noodzakelijk en wil alle middelen inzetten. Risicogroepen en zorgverleners moeten daarbij correcte informatie krijgen.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) (in het Frans).- Ik betreur dat er geen statistieken zijn en dat er geen bewustmakingscampagne gevoerd is.

- Het incident is gesloten.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE MME FRANÇOISE SCHEPMANS

à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

concernant les conséquences de la grève de bpost sur les échantillons de dépistage du cancer colorectal.

Mme Françoise Schepmans (MR).- Pour une fois, ma question ne concerne pas les seniors, mais l'ensemble de la population. Il est vrai que la grève d'un mois chez bpost a eu une conséquence très concrète et particulièrement inquiétante sur la santé publique : au moins 5.500 échantillons destinés au dépistage du cancer colorectal sont restés bloqués pendant près de 14 jours et sont arrivés trop tard au laboratoire, les rendant inutilisables.

Ces tests doivent normalement être traités dans un délai de 24 à 48 heures, afin de garantir un résultat fiable. Les personnes concernées devront donc recommencer la procédure et recevront un nouveau kit. Néanmoins, derrière cette situation administrative et logistique, il y a un vrai risque humain : celui d'un retard dans un diagnostic. Comme l'a rappelé le secteur, quelques semaines ou quelques mois peuvent parfois faire une réelle différence dans le dépistage d'un cancer.

Des échantillons liés aux campagnes de dépistage organisées par la Cocom ont-ils également été affectés par les retards postaux liés à la grève de bpost ?

Quelles mesures ont été prises pour informer rapidement les personnes concernées lorsqu'un échantillon n'a pas pu être analysé dans des conditions fiables ?

Un bilan a-t-il été réalisé sur la dépendance des dispositifs de dépistage au courrier postal, afin d'identifier les failles logistiques et les solutions mises en place pour éviter qu'une telle situation ne se reproduise ?

M. Ahmed Laaouej, membre du Collège réuni.- Madame Schepmans, il s'agira aussi de s'attarder sur les raisons de ce mouvement de grève chez bpost. Là aussi, il y a peut-être matière à interpeller l'un ou l'autre de vos collègues au niveau fédéral, afin qu'ils puissent à leur tour interpeller le gouvernement dans le but de restaurer la paix sociale au sein de bpost. Nous avons en effet besoin d'un service postal qui fonctionne bien et qui fasse le travail qu'on attend de lui. Encore faut-il rétablir les conditions du dialogue social et de la paix sociale.

Vous avez raison de souligner que ces programmes de dépistage reposent non seulement sur la qualité des tests utilisés, mais également sur la logistique qui permet leur acheminement et leur réception dans les délais requis. En effet, lorsqu'un échantillon ne peut être exploité, l'enjeu est d'abord sanitaire, bien sûr, mais

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW FRANÇOISE SCHEPMANS

aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de gevolgen van de staking bij bpost voor stoelgangstalen voor darmkankerscreening.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) *(in het Frans).*- Door de staking bij bpost zijn minstens 5.500 stoelgangmonsters voor de screening op darmkanker te laat in het laboratorium aangekomen. Aangezien die tests binnen 24 tot 48 uur moeten worden verwerkt om een betrouwbaar resultaat te garanderen, zullen de betrokkenen een nieuwe testkit ontvangen. Het probleem is dat enkele weken of maanden een groot verschil kunnen maken bij kankerscreening.

Heeft de staking bij bpost ook gevolgen gehad voor monsters in het kader van de screeningcampagnes van de GGC? Welke maatregelen zijn er genomen om de betrokkenen snel op de hoogte te brengen wanneer een monster niet onder betrouwbare omstandigheden kon worden geanalyseerd? Is de afhankelijkheid van de post geëvalueerd? Welke oplossingen zijn er om te zorgen dat zoiets niet weer gebeurt?

De heer Ahmed Laaouej, lid van het Verenigd College *(in het Frans).*- Mevrouw Schepmans, misschien moet u ook enkele van uw federale collega's aan de mouw trekken om de federale regering te interpellieren over de aanleiding tot de staking bij bpost.

Screeningsprogramma's hangen inderdaad niet alleen af van de kwaliteit van de tests, maar ook van de logistiek die erop volgt. Door de staking bij bpost moeten onbruikbare tests opnieuw worden uitgevoerd. Laten we hopen dat die niet worden vertraagd door een nieuwe staking bij bpost. Bruprev heeft in mei een brief gestuurd naar mensen van wie het staal niet bruikbaar was met het verzoek bij de apotheek een nieuwe test op te halen.

aussi organisationnel et financier, même si l'aspect financier passe évidemment après l'aspect sanitaire.

La grève chez bpost a forcément eu un impact que nous nous devons d'appréhender et qui demande une réponse de notre part. Ainsi, s'il s'avère que certains tests étaient inutilisables, notre administration devra en renvoyer de nouveaux, en espérant que bpost ne soit pas à nouveau en grève. Sinon, ce serait à nouveau retour à la case départ. Nous allons y travailler.

Afin de limiter les conséquences pour les personnes concernées, Bruprev, l'organisme chargé de l'organisation du dépistage du cancer colorectal à Bruxelles, a adressé, dès le mois de mai, un courrier aux personnes dont l'échantillon n'a pas pu être analysé dans des conditions fiables. Ce courrier expliquait la situation et invitait les bénéficiaires à se procurer un nouveau colotest auprès de leur pharmacien afin de poursuivre leur démarche de dépistage.

Cet épisode a également conduit à réexaminer la dépendance du dispositif aux circuits postaux traditionnels. Plusieurs solutions alternatives ont été explorées, notamment le recours à d'autres opérateurs. Toutefois, les analyses réalisées ont mis en évidence des délais de collecte et de transfert vers le laboratoire parfois supérieurs à ceux de bpost, ainsi que des coûts additionnels. À ce propos, je rappelle que le budget consacré au programme de dépistage du cancer n'a pas connu d'augmentation ces dernières années. Certes, les budgets n'ont pas été réduits mais, compte tenu de la situation financière, la Région n'est pas en capacité, à ce stade, de prévoir un montant exponentiel.

Une autre piste actuellement à l'étude est le renforcement du rôle des pharmacies dans la collecte des échantillons. Cette option présente un potentiel intéressant, mais nécessite une coordination avec l'ensemble des grossistes-répartiteurs et pourrait également engendrer des coûts supplémentaires. Iriscare traite la question avec beaucoup de sérieux et explore les pistes alternatives avec agilité, ce qu'il convient de saluer.

Cet incident rappelle l'importance de disposer de circuits logistiques robustes pour les programmes de dépistage organisés. Il conforte également la nécessité de poursuivre les réflexions engagées afin de renforcer la résilience du dispositif et de limiter autant que possible l'impact de ce type de perturbation sur les citoyens concernés.

1133 **Mme Françoise Schepmans (MR).**- J'entends que des solutions alternatives et différentes mesures sont à l'étude. C'est un élément positif, car elles répondent à une difficulté concrète qui concerne une partie importante de la population.

1133 **M. Ahmed Laaouej, membre du Collège réuni.**- Tout à fait, Madame Schepmans. Ceci étant, je pense qu'il est temps de retrouver le chemin de la paix sociale chez bpost. Je veux bien adresser le message en mon nom, mais je ne doute pas que vous pouvez également le transmettre auprès de certains membres éminents du gouvernement fédéral.

We hebben ook bekeken of we een beroep kunnen doen op andere bedrijven dan bpost, maar dan zou de levering soms nog trager verlopen en extra kosten. Een ander mogelijkheid is stalen via apotheken ophalen, maar dat vergt coördinatie met groothandelsverdeelcentra en zou ook extra kosten met zich kunnen brengen.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) *(in het Frans).*- U bekijkt ook alternatieven. Dat is goed nieuws.

De heer Ahmed Laaouej, lid van het Verenigd College *(in het Frans).*- Inderdaad, maar er moet ook opnieuw sociale vrede komen bij bpost. Ik wil die boodschap graag in eigen naam overbrengen, maar u hebt ook de contactgegevens van een aantal vooraanstaande leden van de federale regering.

1133 **Mme Françoise Schepmans (MR).**- Je pense qu'il ne faut pas rejeter toutes les responsabilités sur le gouvernement fédéral.

1133 **M. Ahmed Laaouej, membre du Collège réuni.**- Madame Schepmans, bpost dépend du gouvernement fédéral.

- *L'incident est clos.*

1147 **QUESTION ORALE DE M. MOHAMED OURIAGHLI**

1147 **à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,**

1147 **concernant le Covid-19 six ans après la pandémie.**

1149 **M. Mohamed Ouriaghli (PS).**- Le virus syndrome respiratoire aigu sévère (SRAS)-CoV-2 a été détecté pour la première fois en Belgique en février 2020. La pandémie du Covid-19 a profondément marqué notre système de santé et l'organisation des soins, y compris dans le champ des compétences de la Cocom.

Les autorités sanitaires ont mis en évidence une surmortalité significative lors des vagues successives du Covid-19, ainsi que l'impact particulier de la crise sur certains publics vulnérables, notamment les personnes âgées résidant en maisons de repos et de soins (MRS), pour lesquelles un dispositif de surveillance spécifique a dû être mis en place dès 2020.

À Bruxelles, plusieurs rapports officiels ont documenté l'évolution des vagues épidémiques, des hospitalisations et des mesures de gestion de crise relevant des compétences régionales et bicommunautaires, tout en soulignant les spécificités bruxelloises concernant la densité urbaine et les inégalités sociales de santé.

Par ailleurs, le Covid-19 fait désormais l'objet d'un suivi intégré dans la surveillance des infections respiratoires aiguës, marquant le passage d'une gestion de crise aiguë à une approche de surveillance et de préparation à plus long terme.

Il y a quelques mois, la récente activation d'un niveau d'alerte élevé pour les infections respiratoires rappelle que le risque sanitaire demeure bien présent et que la capacité de préparation et de réaction des autorités reste un enjeu d'actualité. D'après de récentes analyses du secteur social-santé, la crise sanitaire a cependant agi comme un révélateur et un accélérateur de vulnérabilités préexistantes, dont les effets se font encore sentir sur les publics fragilisés et sur les services sociaux et de santé.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) *(in het Frans).*- *We moeten niet alle verantwoordelijkheid bij de federale regering leggen.*

De heer Ahmed Laaouej, lid van het Verenigd College *(in het Frans).*- *Mevrouw Schepmans, bpost is een federale bevoegdheid.*

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MOHAMED OURIAGHLI

aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende Covid-19 zes jaar na de pandemie.

De heer Mohamed Ouriaghli (PS) *(in het Frans).*- *De coronapandemie heeft een diepe impact gehad op de gezondheidszorg en de organisatie van de zorg, ook op het niveau van de GGC. Omdat vooral de bewoners van de woonzorgcentra bijzonder hard werden getroffen, ging in 2020 een monitoring van start.*

Zes jaar na het begin van de pandemie is het tijd voor een balans. Welke structurele aanpassingen hebben de woonzorgcentra doorgevoerd op het vlak van gezondheidsnormen, pandemiebeheer en inspectie ?

Heeft de GGC voortaan duidelijke noodscenario's klaarstaan om de Brusselse zorg te garanderen in geval van een opstoot van een infectieziekte ?

Is de zorg toegankelijker geworden en werd de band tussen zorg en sociaal werk voor kwetsbare groepen versterkt ?

Is Brussel klaar om snel een doelgerichte vaccinatiecampagne uit te rollen bij een nieuwe crisis?

Heeft de GGC een evaluatie gemaakt van het beheer van de coronapandemie? Wordt er met die ervaring rekening gehouden in het toekomstige gezondheids- en welzijnsbeleid?

Six ans après le début de la pandémie, il me semble utile de faire le point sur les enseignements tirés de cette crise et sur notre capacité à faire face à une nouvelle urgence sanitaire.

De quels dispositifs formalisés de préparation à une pandémie ou à une crise sanitaire la Cocom dispose-t-elle aujourd'hui ? Ont-ils fait l'objet d'une actualisation depuis la crise du Covid-19 ?

Depuis les constats établis en 2020 concernant la vulnérabilité des MRS face au Covid-19, quelles adaptations structurelles ont-elles été apportées aux normes sanitaires, aux procédures de gestion des flambées épidémiques et aux mécanismes d'inspection relevant des compétences de la Cocom ?

La Cocom dispose-t-elle aujourd'hui de procédures clairement définies pour assurer la continuité des soins, la gestion des pénuries de personnel et la coordination entre établissements, en cas de circulation accrue d'un agent infectieux en Région bruxelloise ?

Quelles mesures pérennes ont-elles été mises en œuvre depuis la pandémie pour améliorer l'accès aux soins de santé et renforcer le lien entre santé et action sociale pour les publics précarisés ?

Par ailleurs, au regard des campagnes de vaccination menées durant la crise du Covid-19, comment la Cocom évalue-t-elle la capacité organisationnelle de Bruxelles à déployer rapidement une campagne de vaccination ciblée, en cas de nouvelle crise sanitaire, notamment dans les MRS et auprès des publics vulnérables ?

Enfin, la Cocom a-t-elle procédé à un retour d'expérience sur la gestion de la pandémie de Covid-19 dans le champ de ses compétences ? Comment ce travail est-il intégré dans la préparation actuelle des politiques de santé et d'action sociale ?

¹¹⁵¹ **M. Ahmed Laaouej, membre du Collège réuni.** - Six ans après le début de la pandémie, le principal enseignement est que la préparation aux crises sanitaires ne peut plus être envisagée comme un dispositif exceptionnel, mais comme une mission permanente des autorités sanitaires.

La préparation à une future crise sanitaire repose aujourd'hui sur deux niveaux complémentaires. Au niveau fédéral, les entités fédérées et le SPF Santé publique travaillent à l'élaboration d'un plan général, destiné à harmoniser les procédures de gestion de crise sanitaire. Un nouvel accord de coopération est également en préparation afin de clarifier la gouvernance et le rôle des différents organes de gestion de crise. Au niveau bruxellois, Vivalis dispose, depuis 2023, d'un plan de préparation à la gestion de crise, qui continue d'être enrichi sur la base des retours d'expérience des dernières années.

Plusieurs adaptations structurelles ont été apportées dans les maisons de repos et de soins. Les normes d'agrément imposent désormais la présence d'un plan de gestion de crise, l'activation d'une cellule de crise en cas de besoin, la constitution d'un stock d'équipements de protection individuelle, ainsi que la présence

De heer Ahmed Laaouej, lid van het Verenigd College (in het Frans). - Zes jaar na de pandemie is de belangrijkste les die wij geleerd hebben, dat we voortdurend voorbereid moeten zijn op een gezondheids crisis.

Op federaal niveau zijn de procedures gestroomlijnd en is een duidelijke structuur gebracht in het beheer en de taken van de crisisinstanties. Op Brussels niveau beschikt Vivalis sinds 2023 over een crisisplan, dat voortdurend wordt bijgewerkt.

In de Brusselse woonzorgcentra zijn een aantal structurele ingrepen gebeurd. De netwerken van coördinerende artsen en hoofdverpleegkundigen werden behouden. Gezien de kostbare expertise van het Hospital Outbreak Support Team (HOST) rond infectiepreventie, zal Vivalis nagaan of een nieuwe subsidiëring mogelijk is, nu de federale financiering is stopgezet.

De continuïteit van de zorg en de aanpak van het personeelstekort worden intensief gecoördineerd in samenspraak met het federale comité Hospital &

de dispositifs de surveillance de la qualité de l'air. Les réseaux de médecins coordinateurs et d'infirmières-chefes ont également été pérennisés, afin de renforcer la capacité de réaction du secteur.

Par ailleurs, nous soutenons la poursuite des acquis du projet Hospital Outbreak Support Team (HOST). Malgré la fin du financement fédéral, un nouveau financement de Vivalis est envisagé, afin de pérenniser l'expertise développée en matière de prévention et de contrôle des infections, notamment au bénéfice des maisons de repos et de soins.

La continuité des soins et la gestion des pénuries de personnel font aujourd'hui l'objet d'une coordination renforcée avec le niveau fédéral, notamment à travers le comité sur la surcharge des hôpitaux et des transports de patients (comité HTSC), qui intervient dans la planification des capacités hospitalières et de transport en période de tension sanitaire.

L'un des enseignements majeurs de la crise a été la nécessité de toucher davantage les publics les plus éloignés des services de santé. C'est pourquoi plusieurs dispositifs développés durant la pandémie ont été pérennisés, notamment les chargés de prévention et promotion à la santé de Brusano, les conseillers en santé, les relais d'action de quartier et les Community Health Workers (CHW). Ces dispositifs jouent aujourd'hui un rôle essentiel dans les actions de prévention, de vaccination, de dépistage et d'accompagnement des publics les plus vulnérables.

Bruxelles dispose d'une capacité organisationnelle lui permettant de déployer rapidement une campagne de vaccination ciblée si la situation l'exige. Des procédures opérationnelles ont été élaborées pour l'ouverture rapide de centres de vaccination, ainsi que pour le déploiement d'équipes mobiles. Ils peuvent être activés et adaptés au public visé et au contexte sanitaire.

Enfin, plusieurs retours d'expérience ont été réalisés avec les partenaires institutionnels et de terrain, afin de tirer les enseignements de la pandémie. Ces travaux ont notamment confirmé l'importance de disposer de procédures opérationnelles claires, de s'appuyer sur des réseaux de partenaires solides et de développer des approches d'outreach permettant d'atteindre rapidement les publics les plus vulnérables. Ces enseignements sont aujourd'hui pleinement intégrés dans la préparation des futures réponses sanitaires à Bruxelles.

Transport Surge Capacity (HTSC), dat de ziekenhuis- en transportcapaciteit regelt tijdens gezondheids crises.

Om kwetsbare groepen beter te kunnen bereiken, werden tijdens de pandemie verschillende initiatieven ingevoerd die inmiddels zijn verankerd: de preventie- en gezondheidsmedewerkers van Brusano, de gezondheidsadviseurs, het project Buurt Actie Relais en de Community Health Workers (CHW's).

Duidelijke procedures, sterke partnernetwerken en de wetenschap dat een snelle outreach cruciaal is, zijn de belangrijkste lessen die wij trekken uit de ervaring op het terrein. Ze vormen de basis voor de toekomstige Brusselse gezondheidsstrategie.

1153 - *L'incident est clos.*

- *Het incident is gesloten.*

1159 **QUESTION ORALE DE M. MOHAMED OURIAGHLI**

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MOHAMED OURIAGHLI

1159 **à M. Ahmed Laaouej et à M. Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,**

aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

1159 **concernant l'accès aux douches publiques et la santé publique à Bruxelles.**

betreffende de toegang tot openbare douches en de volksgezondheid in Brussel.

1161

M. Mohamed Ouriaghli (PS).- Un article de la revue scientifique Brussels Studies intitulé « Douches publiques à Bruxelles : des perspectives face aux carences », que j'ai consulté il y a quelques mois, dresse un état des lieux de l'accès aux douches publiques en Région de Bruxelles-Capitale. Cette recherche met en évidence un décalage structurel entre des besoins importants en matière d'accès à l'hygiène et une offre très limitée de douches accessibles au public, en particulier pour les publics en situation de précarité.

Les auteurs recensent environ une centaine de douches accessibles au public pour l'ensemble de la Région, une offre très largement portée par des initiatives associatives et très inégalement répartie sur le territoire régional, avec une quasi-absence dans plusieurs communes, notamment dans la deuxième couronne.

Par ailleurs, d'autres sources, notamment médiatiques, relaient l'ampleur des besoins en matière d'accès à l'eau et à l'hygiène à Bruxelles. Elles indiquent que plus de 100.000 personnes seraient concernées par une situation de vulnérabilité hydrique, c'est-à-dire par un accès insuffisant à l'eau et à l'eau chaude à domicile.

Ces mêmes sources rappellent également que le nombre de personnes sans chez-soi à Bruxelles demeure élevé et en augmentation sur le long terme, comme en attestent les dénombrements récents.

À partir d'enquêtes de terrain, l'article de Brussels Studies met également en évidence que les douches publiques existantes sont utilisées de manière régulière par leurs usagers, principalement faute d'accès à une douche dans leur lieu d'habitation, ce qui témoigne d'un besoin structurel.

Les conditions d'accès à ces dispositifs - saturation, files d'attente ou horaires restreints - sont décrites comme susceptibles d'avoir des répercussions sur le bien-être, la dignité et les parcours d'insertion des personnes concernées.

L'article souligne enfin que l'accès aux douches publiques constitue un enjeu relevant des déterminants sociaux de la santé et ne peut être appréhendé comme une simple question d'assistance sociale.

Comment la Cocom intègre-t-elle la question de l'accès aux douches publiques dans ses politiques de santé publique, en tant que déterminant social de santé, notamment pour les publics sans abri ou en situation de mal-logement ?

La Cocom dispose-t-elle de données sanitaires permettant d'apprécier l'adéquation entre les besoins en matière d'accès aux douches publiques et l'offre existante dans le champ de ses compétences ?

Quels types de soutien la Cocom apporte-t-elle aux dispositifs de douches publiques portés par le secteur associatif, afin d'en

De heer Mohamed Ouriaghli (PS) (in het Frans).- Volgens een artikel in Brussels Studies is het aantal openbare douches in Brussel niet afgestemd op de behoeften, aangezien het aantal daklozen erg hoog blijft en meer dan 100.000 mensen met waterarmoede kampen.

Brussel telt slechts een honderdtal openbare douches. Ze worden vooral aangeboden door verenigingen en zijn zeer ongelijk verspreid over het gewest. Bovendien hebben de uiteenlopende toegangsvoorwaarden een impact op het welzijn, de waardigheid en de integratie van de gebruikers.

Tot slot wordt in het artikel benadrukt dat de toegang tot openbare douches een gezondheidsdeterminant is en verder reikt dan sociale bijstand alleen.

Hoe integreert de GGC de toegang tot openbare douches in het gezondheidsbeleid? Beschikt de GGC over gegevens om na te gaan of het aanbod van openbare douches in overeenstemming is met de behoeften? Welke ondersteuning biedt de GGC aan verenigingen die openbare douches aanbieden?

Hoe waarborgt de GGC de continuïteit en stabiliteit van de openbare douchefaciliteiten, alsook toegangsvoorwaarden die in overeenstemming zijn met de gezondheidsdoelstellingen?

assurer la continuité, la pérennité et des conditions d'accès compatibles avec les objectifs de santé publique ?

Enfin, comment la Cocom prend-elle en compte, dans le cadre de ses compétences en santé et en aide aux personnes, les enjeux de continuité et de stabilité des dispositifs de douches publiques, au regard de leur rôle en matière de prévention, de dignité et d'accès aux soins pour les publics concernés ?

¹¹⁶³ **M. Ahmed Laaouej, membre du Collège réuni.** - Vos questions illustrent parfaitement les liens étroits entre santé et conditions de vie. Vous avez raison, l'accès à l'hygiène ne relève pas uniquement de l'aide sociale. Il participe pleinement à la prévention, à la dignité et à l'accès aux soins.

Même si la Cocom n'a pas développé de stratégie spécifique consacrée aux douches publiques, cette dimension est pleinement intégrée dans les politiques d'aide aux personnes sans abri. Notre réglementation impose des équipements sanitaires dans les structures d'hébergement et les maisons d'accueil, tandis que les centres d'accueil de jour doivent proposer des services d'aide à la vie quotidienne, parmi lesquels figure l'accès aux douches.

La Cocom soutient également, depuis plusieurs années, des dispositifs mobiles tels que Rolling Douche et Bulle, qui permettent d'aller à la rencontre des publics les plus éloignés des services.

Nous ne disposons pas, aujourd'hui, d'un indicateur permettant de mesurer précisément l'adéquation entre les besoins et l'offre. En revanche, les données d'activité des opérateurs que nous finançons témoignent de l'importance de ces services. En 2025, les personnes en situation de grande précarité ont bénéficié de plus de 47.000 douches et près de 20.000 lessives. Ces chiffres colossaux illustrent l'existence d'un besoin structurel.

Au-delà du soutien financier apporté aux centres d'accueil de jour, la Cocom accompagne également des initiatives innovantes. Je pense notamment au Village solidaire, développé aux abords de la gare du Midi, qui rassemble en un même lieu des services d'hygiène, un accompagnement social et médical, une aide alimentaire et des activités favorisant le lien social. Cette approche intégrée facilite les parcours des bénéficiaires et renforce l'efficacité des interventions.

Plus largement, cette question s'inscrit pleinement dans notre vision du plan social-santé intégré. Les besoins des personnes les plus vulnérables ne peuvent être traités secteur par secteur. Ils appellent une approche coordonnée, associant les acteurs de la santé, du social, du logement et de l'aide aux personnes, afin d'apporter des réponses plus cohérentes et plus accessibles. C'est dans cette logique que se poursuivent actuellement les travaux menés avec les acteurs de terrain sur l'amélioration de l'accès aux soins et aux services essentiels pour les personnes sans abri.

Des pistes d'action sont à l'étude, notamment dans le cadre du contrat de rénovation urbaine 7, afin de renforcer l'accès aux

De heer Ahmed Laaouej, lid van het Verenigd College (in het Frans). - U hebt gelijk: toegang tot hygiëne valt niet uitsluitend onder sociale bijstand, maar speelt ook een rol op het vlak van preventie en toegang tot de gezondheidszorg.

De GGC heeft geen specifieke strategie voor openbare douches ontwikkeld, maar dat aspect krijgt wel aandacht in het daklozenbeleid. Zo schrijft de regelgeving sanitaire voorzieningen voor in opvangstructuren. Daarnaast ondersteunt de GGC mobiele initiatieven als Rolling Douche en Bulle.

Er is geen indicator om precies te meten in hoeverre het aanbod aansluit bij de behoeften. Uit de gegevens van de verenigingen blijkt evenwel dat het om een structurele behoefte gaat: in 2025 verstrekten ze meer dan 47.000 douchebeurten en bijna 20.000 wasbeurten van kleding.

De GGC financiert opvangstructuren, maar steunt ook vernieuwende initiatieven, zoals het solidair dorp in de buurt van het Zuidstation waar hygiënediensten, sociale en medische begeleiding, voedselhulp en activiteiten ter bevordering van sociale integratie samen worden aangeboden.

Dat alles sluit aan bij de visie van het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan: een gecoördineerde aanpak tussen de sectoren gezondheid, welzijn, huisvesting en bijstand aan personen. Vanuit die filosofie trachten we samen met het middenveld de toegang tot zorg en essentiële diensten voor daklozen te verbeteren.

dispositifs d'hygiène autour de la gare du Midi et de consolider, à plus long terme, des réponses durables et coordonnées.

1165 **M. Mohamed Ouriaghli (PS).**- Je vous remercie pour vos réponses très complètes, dont je prends acte. L'accès à l'eau et à l'hygiène relève de la santé publique et, surtout, de la dignité humaine. On partage à cet égard les mêmes valeurs.

Dans une région aussi prospère que Bruxelles, il est difficile d'accepter que des milliers de personnes, qu'elles soient sans domicile ou confrontées à la précarité hydrique, ne puissent pas satisfaire un besoin aussi élémentaire que celui de se laver. Les initiatives existantes sont précieuses, mais les besoins restent considérables. Il faudra donc poursuivre les efforts et soutenir durablement les associations de terrain afin de veiller à ce que personne ne soit laissé de côté.

- *L'incident est clos.*

1171 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. BOB DE BRABANDERE**

1171 **à M. Boris Dillière, président du Collège réuni chargé de la Coordination de la politique du Collège réuni,**

1171 **et à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,**

1171 **concernant les nuisances et le manque de processus participatif dans le cadre de l'ouverture d'un nouveau centre d'accueil de Belrefugees à Auderghem.**

1173 **M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang)** *(en néerlandais).*- En mai 2026, la Région bruxelloise a ouvert un septième centre d'accueil pour demandeurs d'asile à Auderghem, financé par le Brussels Deal. La bourgmestre a immédiatement dit avoir des sentiments mitigés. Les habitants risquent, en effet, d'être victimes de la politique défaillante qui étend ses nuisances d'une commune à l'autre.

Le problème structurel de l'ouverture de ces centres suit toujours un même système : les centres d'accueil sont créés sans concertation avec le voisinage, ils causent de graves nuisances, puis leur fermeture est empêchée par des groupes d'extrême gauche qui usent de violence et d'intimidation. Je crains qu'il en aille de même pour les Auderghemois.

Quelle concertation préalable la Région bruxelloise a-t-elle menée avec les habitants d'Auderghem ?

Une analyse de risques a-t-elle été réalisée avant l'octroi de financement dans le cadre du Brussels Deal ? Sur quelle base juridique et financière la Région a-t-elle accordé cette aide ? Pour quel montant ?

De heer Mohamed Ouriaghli (PS) *(in het Frans).*- Toegang tot water en sanitaire voorzieningen is een kwestie van volksgezondheid, maar vooral ook van menselijke waardigheid. De bestaande initiatieven zijn waardevol, maar alle noden zijn nog niet gelenigd. We moeten onze inspanningen dus voortzetten.

- *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER BOB DE BRABANDERE

aan de heer Boris Dillière, voorzitter van het Verenigd College, bevoegd voor de Coördinatie van het Beleid van het Verenigd College,

en aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de overlast en het gebrek aan inspraak bij de opening van een nieuw asielcentrum van Belrefugees in Oudergem.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang).- Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stelt opnieuw een nieuw opvangcentrum voor asielzoekers open. Belrefugees opende in mei 2026 een zevende centrum, deze keer in Oudergem. Het Brussels Gewest financiert dat centrum mee via de Brussels Deal.

De burgemeester van Oudergem liet meteen weten dat ze gemengde gevoelens heeft en bezorgd is om de buurtbewoners. De inwoners van Oudergem dreigen het slachtoffer te worden van hetzelfde falende beleid dat in de ene na de andere gemeente een spoor van overlast, onveiligheid en bestuursonmacht achterlaat.

Die feiten zijn ondubbelzinnig gedocumenteerd. Het centrum van Belrefugees in de Kliniekstraat in Anderlecht opende in mei 2024. Omwonenden meldden daarop maandenlang gevallen van agressie, lawaai, bedreigingen, sluikstorten, uitwerpselen op straat en zelfs openbare seksuele handelingen. Veel buurtbewoners durfden hun huis niet meer uit en lieten hun kinderen niet meer buiten spelen. Het buurtcomité eiste de sluiting van het centrum.

Comment le Collège réuni réagit-il face aux blocages régulièrement mis en place par les organisations d'extrême gauche pour empêcher des expulsions légales ? Comment entend-il garantir l'exécution effective de décisions de justice, sans que les policiers ne soient victimes de violence ?

(Mme Françoise Schepmans, première vice-présidente, prend place au fauteuil présidentiel)

De burgemeester van Anderlecht erkende tijdens de gemeenteraad van 27 maart 2026 dat Kuregem zeven opvangcentra telt met samen 1.200 plaatsen, waardoor de problemen zich opstapelen. Het antwoord van de gemeente beperkt zich uiteindelijk tot een alcoholverbod en wat bijkomende bewaking. Van een sluiting was geen sprake.

In Laken werden buurtbewoners in 2023 slechts elf dagen voor de opening ingelicht over de komst van een nieuw centrum voor 350 personen. Ook daar reageerden de buurtbewoners ondubbelzinnig: er was geen overleg, ze kregen geen informatie en er vond geen discussie plaats. Er was met andere woorden geen respect voor de buurtbewoners.

Datzelfde jaar trokken ook de burgemeesters van Sint-Jans-Molenbeek en Anderlecht gezamenlijk aan de alarmbel over het te grote aantal opvangstructuren in hun toch al vrij zwaar belaste gemeenten. Ze vroegen om een spreidingsplan, dat er nooit is gekomen.

Dat is overigens niet het enige structurele probleem. Wanneer overheden of eigenaars alsnog trachten tot sluiting of uitzetting over te gaan, worden ze systematisch gedwarsboemd, vaak door extreemlinkse actiegroepen die daarbij fysiek geweld niet schuwen. Er zijn tal van voorbeelden waarbij uitzettingen fysiek geblokkeerd worden.

Het lijkt op den duur bijna een systeem: opvangcentra en kraakpanden worden in gebruik genomen zonder of met heel weinig overleg met de buurt. Ze veroorzaken ernstige overlast en kunnen vervolgens niet of moeilijk gesloten worden omdat extreemlinkse organisaties elke corrigerende ingreep met intimidatie en geweld trachten te blokkeren. De gewone buurtbewoners betalen daar de prijs voor.

Ik vrees dat de omwonenden in Oudergem nu hetzelfde patroon van overlast, institutionele onmacht en extreemlinkse blokkades over zich heen zullen krijgen.

Welke vorm van voorafgaand overleg voerde het Brussels Gewest met de buurtbewoners in Oudergem voor het verlenen van steun aan het nieuwe opvangcentrum? Wanneer vond dat overleg plaats?

Werd er een risicoanalyse uitgevoerd, rekening houdend met de gedocumenteerde overlastproblemen bij vergelijkbare centra elders in het gewest voordat het gewest financiering toekende via de Brussels Deal? Zo niet, waarom niet? Is het Verenigd College van plan om dat voortaan als structurele voorwaarde op te leggen?

Op welke juridische en financiële basis verleent het Brussels Gewest via de Brussels Deal steun aan het zevende centrum? Welk bedrag trok het daarvoor uit?

Hoe springt het Verenigd College om met het gegeven dat extreemlinkse organisaties in meerdere gedocumenteerde gevallen in Anderlecht, Elsene, Sint-Gillis, Laken enzovoort

1177 **Mme Celia Groothedde (Groen)** (en néerlandais).- *J'en ai vraiment marre que le Vlaams Belang ne cesse de déshumaniser certains groupes de personnes, afin de semer la peur et d'attiser la haine. Les personnes sans papier et les demandeurs d'asile commettent, en moyenne, moins d'infractions que les Belges.*

Par des anecdotes et fausses images grossières, le Vlaams Belang tente d'effrayer les gens et de leur faire renoncer à défendre les droits fondamentaux reconnus par la Belgique et par des traités internationaux. Il qualifie également d'extrême gauche tous ceux qui se soucient de leur prochain, car cela va à l'encontre de sa raison d'être.

1179 *Je me dois de réagir à cette intervention.*

J'ai vécu pendant des années à côté d'un centre d'accueil pour demandeurs d'asile. Contrairement aux craintes initiales, aucune nuisance n'est signalée depuis des décennies et les riverains ont pris conscience de la situation de ces personnes. J'invite les Auderghemois à faire preuve de la même compassion.

1181 **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni** (en néerlandais).- *Monsieur De Brabandere, la formulation de votre question me choque. J'accepte de répondre à des*

fysieke blokkades organiseerden om rechtmatige uitzettingen te verhinderen, waarbij zelfs politieagenten gewond zijn geraakt? Hield u daarmee rekening, aangezien het om een tijdelijk opvangcentrum zou gaan?

Welke maatregelen neemt het Verenigd College om te garanderen dat rechterlijke uitspraken in Brussel daadwerkelijk worden uitgevoerd, zonder intimidatie of geweld tegenover politiediensten?

(Mevrouw Françoise Schepmans, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op)

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Ik ben het hartgrondig beu hoe Vlaams Belang altijd met grove anekdotes en bij de haren getrokken karikaturen probeert om groepen mensen te ontmenselijken, zodat ze verder de haatsmurf kunnen spelen en mensen angst kunnen aanjagen en de haat in duwen.

Mensen zonder papieren en in asielprocedures begaan gemiddeld genomen minder overtredingen, plegen minder misdaden en stellen minder onwettelijke daden. Dat is niet onlogisch. Dat is misschien niet omdat ze betere mensen zijn, maar misschien uit pure angst. Als we de retoriek van Vlaams Belang volgen, zouden we elke Belg moeten verbieden om hier te wonen, want die pleegt gemiddeld meer misdaden en veroorzaakt meer overlast.

Door anekdotes te blijven verspreiden op sociale media, met AI-beelden die niet eens waar zijn, probeert Vlaams Belang om mensen schrik aan te jagen en het medeleven en de verdediging van de grondrechten van andere mensen, die nog altijd door België en internationaal worden erkend via ettelijke verdragen, kapot te maken. Waarom? Omdat de waarheid hun haat altijd gelijk geeft. Het Vlaams Belang blijft ook iedereen die opkomt voor die mensen bestempelen als extreemlinks. Het Vlaams Belang vindt het immers niet tof dat iemand inziet met zijn medemens, want dat gaat in tegen hun raison d'être.

Ik heb in Alsemberg jarenlang om de hoek gewoond van een asielcentrum. Er was vooraf enorm veel schrik voor overlast. Uiteindelijk zit dat centrum er al tientallen jaren en is er geen sprake van overlast. Wel is er begrip ontstaan voor de situatie van die mensen en voor het feit dat ze een nieuw leven moeten opbouwen, nadat ze van ik-weet-niet-waar zijn gekomen en jaren van hun leven zijn verloren.

Ik kan deze vraag niet zomaar laten passeren in deze commissie. Ik heb weinig vragen aan het collegelid, maar ik wens de bewoners van Oudergem toe dat ze hetzelfde medeleven kunnen ontwikkelen als ik doorheen al die jaren. Op den duur zag ik nooit meer een karikatuur, maar gewoon een buur.

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- Mijnheer De Brabandere, ik ben gechoqueerd door de manier waarop u de vraag formuleert. Ik sta uiteraard tot uw dienst om gecontroleerd te worden en neem dat zeer ernstig, maar ik wil als collegelid niet geïnstrumentaliseerd worden in een bepaald

questions difficiles en vertu de mes fonctions, mais pas d'être instrumentalisé pour servir votre discours.

Le Brussels Deal est un accord conclu entre le gouvernement fédéral et la Région bruxelloise, et non la Cocom. Vos questions s'adressent donc plutôt à la Région.

La Région tient beaucoup à une communication transparente et à la concertation avec les riverains en cas de nouvelles structures d'accueil.

¹¹⁸³ *En vue de l'ouverture du centre à Auderghem, une réunion d'information a eu lieu le 7 avril. Outre la présentation du projet, elle a permis de répondre aux inquiétudes de la centaine de personnes présentes.*

À ces concertations structurelles, participent l'exploitant - dans ce cas-ci, la Plateforme citoyenne Belrefugees -, les services de police, le service public régional de Bruxelles et Bruss'help. Elles se poursuivent ensuite tout au long de la phase opérationnelle, des mesures complémentaires pouvant être prises, notamment en matière de prévention et de sécurité.

Aucune analyse de risques n'est réalisée avant le financement d'un centre d'accueil, mais ces aspects sont abordés au préalable avec les communes et les partenaires.

Les organisations subventionnées sont chargées d'assurer le bon fonctionnement du centre et d'éviter toute nuisance pour le quartier. À cet égard, la Plateforme citoyenne Belrefugees affiche de très bons résultats.

Le centre Beaulieu ne crée pas de places supplémentaires, mais comble celles perdues à la suite de la fermeture du centre de Molenbeek.

Même si aucun plan de répartition n'a été établi par l'État fédéral, la Région y remédie de mieux en mieux.

Le budget de fonctionnement pour 2026 est estimé à 6,38 millions d'euros, frais d'investissement inclus.

L'exécution des décisions de justice est un principe fondamental de l'État de droit, qui relève des compétences des services de police et des autorités judiciaires. Le Collège réuni condamne toute forme de violence ou d'intimidation à l'égard des services de police.

discours. U mag mij dus lastige vragen stellen, maar ik zou wel afspraken willen maken om te vermijden dat zulke vragen een onderdeel worden van een framing waarbij u uitspraken doet die de toets van de feitelijke analyse niet doorstaan.

De Brussels Deal is een overeenkomst tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de federale overheid. De GGC is niet rechtstreeks partij bij deze overeenkomst. Strikt genomen zou u zich voor vragen daarover dus moeten richten tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het gewest hecht veel belang aan transparante communicatie en overleg met de omwonenden bij de inrichting van nieuwe opvangvoorzieningen. In het kader van de opening van het opvangcentrum aan de Beaulieu, uitgebaat door Belrefugees, werd op 7 april 2026 met Bruss'help een informatie- en uitwisselingsvergadering georganiseerd voor de inwoners van Oudergem.

Die bijeenkomst, waaraan meer dan honderd personen deelnamen, bood de gelegenheid om het project en de geplande begeleidingsmaatregelen toe te lichten en in te gaan op de vragen en bezorgdheden van de buurtbewoners, onder meer inzake veiligheid, samenleven en integratie.

Daarnaast ziet het gewest erop toe dat dergelijke overlegmomenten ook structureel worden georganiseerd vóór de opening van nieuwe opvangvoorzieningen, waarbij naast de uitbater ook de politiediensten, de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel en Bruss'help worden betrokken.

Dat overleg beperkt zich bovendien niet tot de voorbereidende fase, ook tijdens de volledige operationele periode wordt de situatie nauw opgevolgd zodat, indien nodig, bijkomende maatregelen kunnen worden genomen op basis van de realiteit op het terrein en de feedback van de omwonenden. Bijzondere aandacht gaat daarbij naar preventie en veiligheid, in nauwe samenwerking met de betrokken politiezones.

Het gewest voert geen afzonderlijke risicoanalyse uit voorafgaand aan de financiering van een opvangcentrum. Die aspecten worden meegenomen via het voorafgaand overleg dat systematisch plaatsvindt met de betrokken gemeente en alle partners.

De gesubsidieerde organisaties zijn verantwoordelijk voor een goede organisatie van de opvang en het vermijden van overlast voor de buurt. Die verplichting wordt ook expliciet opgenomen in de overeenkomsten die het gewest sluit met de organisaties. Ik heb de voorbije maanden heel wat tijd uitgetrokken om mij te bevragen over de kwaliteit van de verschillende organisaties. Belrefugees kan heel goede resultaten voorleggen.

De steun aan het centrum Beaulieu past binnen de uitvoering van de Brussels Deal, waarin een capaciteit van maximaal 2.000 opvangplaatsen werd overeengekomen met de federale overheid. Het centrum creëert geen bijkomende capaciteit, maar vervangt plaatsen die verdwenen na de sluiting in 2025 van het

¹¹⁸⁵ **M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang)** (en néerlandais).- Je choisis moi-même mes questions.

Tant les riverains que les bourgmestres signalent une absence de concertation préalable. Et, quand il y a une réunion publique comme à Auderghem, des activistes clouent le bec aux citoyens critiques.

Aucun bourgmestre - même au PS - n'est heureux d'avoir un centre d'asile sur son territoire. Pourtant, comme l'a montré Mme Groothedde, ces mêmes partis refusent toute politique plus stricte en matière d'asile, que ce soit au niveau européen ou fédéral. Voyez encore l'opposition aux visites domiciliaires, y compris de la part des communes bruxelloises.

Tant que l'illégalité de la situation ne sera pas réellement prise en considération, il y aura de nouveaux centres d'asile, même si les citoyens et les bourgmestres s'y opposent.

opvangcentrum in Sint-Jans-Molenbeek, naar aanleiding van de herontwikkeling van de site.

Ik ben het met u eens dat de federale overheid er niet helemaal in geslaagd is om het spreidingsplan uit te voeren, maar het verheugt mij dat we daar binnen het gewest steeds beter in slagen.

Voor de werking in 2026 werd aanvankelijk een budget van ongeveer 7 miljoen euro uitgetrokken. Na actualisatie bedraagt dat ongeveer 6,38 miljoen euro, inclusief investeringskosten.

Het is een fundamenteel uitgangspunt van een rechtsstaat dat rechterlijke uitspraken worden uitgevoerd. Het Verenigd College veroordeelt elke vorm van geweld, intimidatie of belemmering van het optreden van de politiediensten. De handhaving van de openbare orde en de uitvoering van rechterlijke beslissingen behoren tot de bevoegdheden van de politiediensten en de gerechtelijke autoriteiten, die daarbij optreden binnen het wettelijke kader.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang).- Ik kies zelf de vragen die ik stel.

U spreekt over voorafgaand overleg met bewoners. Jammer genoeg krijg ik keer op keer van dezelfde bewoners te horen dat daar geen sprake van is. U kunt het zelf lezen in de pers. Zelfs burgemeesters vallen helemaal uit de lucht. En als er dan een openbare vergadering is met burgers, zoals klaarblijkelijk in Oudergem het geval was, dan wordt die gekaapt door medewerkers en activisten, die kritische burgers de mond snoeren op een vrij agressieve manier. Dat is op die vergadering gebeurd volgens mijn bronnen, om ook wat anekdotiek in te brengen.

Zoals ik al heb gezegd, is er geen enkele burgemeester, ook niet van de PS, tevreden met een asielcentrum in de buurt. Ik herinner mij nog het luide protest van mevrouw Moureaux in Sint-Jans-Molenbeek. Ik zou dat kunnen begrijpen, ware het niet dat diezelfde partijen vaak alles doen wat ze kunnen om de asielcrisis in stand te houden. Dat heeft ook mevrouw Groothedde opnieuw aangetoond.

Bij diezelfde partijen zijn er burgemeesters die plots aan het nimbysyndroom lijden, terwijl ze in het Europees Parlement proberen een strengere asielpolitiek tegen te houden. Ook dichterbij huis, in het federaal parlement, werd tot 5u30 's ochtends gepoogd om een voorstel tot woonstbetreding tegen te houden. Idem in het Brussels Gewest. Bijna alle gemeenten verzetten zich tegen woonstbetredingen.

En dat is natuurlijk de essentie. Het woord illegaliteit zelf wijst op een misdrijf. Zolang u dat niet als dusdanig wilt behandelen, zult u in Brussel nog veel asielcentra mogen bijhouden en zullen we telkens weer hetzelfde probleem moeten uitleggen aan verbaasde burgers en burgemeesters, die steeds hetzelfde patroon vaststellen: zij willen geen opvangcentrum, maar het komt er toch.

1187 **Mme Celia Groothedde (Groen)** (en néerlandais).- *La violation du domicile n'est visiblement pas un problème pour le Vlaams Belang. Que chaque citoyen en prenne note !*

J'ai de nombreux contacts à Auderghem, qui m'ont rapporté que la concertation s'était déroulée de manière parfaitement démocratique.

Monsieur De Smedt, pourriez-vous faire le point sur le nombre de places couvertes par le Brussels Deal ? Les dernières déclarations de la ministre fédérale, Mme Bossuyt, me tourmentent.

1189 **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni** (en néerlandais).- *Nous sommes donc deux.*

Les 2.000 places d'accueil gérées par Bruss'help sont des places que la Région bruxelloise doit mettre à disposition à cause de la politique d'asile menée au niveau fédéral. La Région n'a aucune compétence dans cette matière. L'État fédéral doit donc logiquement prendre ses responsabilités, mais nous attendons toujours des propositions constructives en vue de l'exécution du Brussels Deal pour 2026.

1189 **M. Gilles Verstraeten (N-VA)** (en néerlandais).- *C'est faux.*

1189 **Mme Celia Groothedde (Groen)** (en néerlandais).- *Je ne savais pas qu'on pouvait prendre ainsi la parole dans cette commission.*

1189 **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni** (en néerlandais).- *Il est d'usage que les informations soient transmises entre membres de gouvernements. À l'heure actuelle, je n'ai encore reçu aucune proposition formelle concernant le nombre de places et leur financement. La concertation suit son cours.*

Je dis bel et bien la vérité, et je suis heureux de voir que vous le reconnaissez.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Het schenden van de privacy van de woning is blijkbaar geen enkel probleem voor Vlaams Belang, en laat elke burger dat ook maar noteren! Vandaag is het de beurt aan de mensen zonder papieren en degenen die hun onderdak verschaffen, en morgen is het aan u. Zo gaat het immers, nietwaar?

U hebt het over 'enige anekdotiek', maar uw vraag zat tjokvol anekdotiek en daar heb ik net op gewezen. Mijn anekdotiek wees er dan weer op dat het overleg perfect democratisch is verlopen. Ik heb namelijk nogal wat contacten in Oudergem. Zo kunnen we geruchten blijven rondstrooien.

Mijnheer het collegelid, ik vroeg u eerder al hoe het overleg over de Brussels Deal is afgelopen. Federaal minister Anneleen Van Bossuyt dreigde ermee plaatsen op te doeken en maakte daar zelfs een heus opbod van. In de begrotingsbespreking hadden de heer Laaouej en u het namelijk over enkele honderden plaatsen; later dreigde mevrouw Van Bossuyt er in de media mee duizenden of zelfs alle plaatsen op te doeken. Ik had graag een beknopte stand van zaken, want deze zaak houdt me wakker.

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- Dan zijn we met twee, want het houdt mij ook wakker.

Ik wil toch eerst nog even de situatie goed kaderen. Voor alle duidelijkheid: de 2.000 opvangplaatsen via Bruss'help zijn plaatsen die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als gevolg van het federale asielbeleid ter beschikking moet stellen. Ik zou willen dat u stopt met te doen alsof het Brussels Hoofdstedelijk Gewest enige bevoegdheid heeft over het gevoerde asielbeleid. Dat we daar de gevolgen van dragen, spreekt daarentegen voor zich.

Het lijkt mij dan ook logisch dat de federale overheid haar verantwoordelijkheid neemt. Ik moet echter vaststellen dat het op dat vlak fout loopt. We wachten namelijk nog steeds op constructieve voorstellen over hoe de Brussels Deal in 2026 verder moet worden uitgevoerd. Dat is een zorgwekkende evolutie.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA).- Dat is gewoon niet waar, mijnheer De Smedt.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Mogen we opeens roepen in deze commissie? Goed om te weten. Als ik straks voorzitter ben, zal dat niet meer mogen.

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- U mag mij altijd informatie bezorgen, maar het is gebruikelijk dat de bevoegde bewindslieden dat onderling doen.

Op dit moment is er geen becijferd voorstel over het aantal plaatsen of de financiering. Er doen heel wat scenario's de ronde, maar ik heb nog geen formeel voorstel ontvangen. Het overleg is overigens nog niet afgerond, wat mij enigszins hoopvol stemt, maar een definitief voorstel is er dus nog niet.

- *L'incident est clos.*

Ik zou het waarderen als u mij niet onderbreekt om te zeggen dat dat niet klopt, want ik spreek wel degelijk de waarheid. Het verheugt me dat u dat nu erkent.

- *Het incident is gesloten.*

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. ILYAS MOUANI
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du
Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la
Fonction publique,

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER ILYAS MOUANI
aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van
het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en
Openbaar Ambt,

concernant l'accord de coopération relatif à l'aide à la
jeunesse et à la protection de la jeunesse.

betreffende het samenwerkingsakkoord rond jeugdhulp en
jeugdbescherming.

DEMANDE D'EXPLICATIONS JOINTE DE M. GILLES
VERSTRAETEN

TOEGEVOEGDE VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER
GILLES VERSTRAETEN

concernant le droit sanctionnel de la jeunesse.

betreffende het jeugdsanctierecht.

M. Ilyas Mouani (Vooruit.brussels) (en néerlandais).- *Depuis trop longtemps, les mêmes signaux nous parviennent des magistrats, des juges de la jeunesse et des travailleurs de terrain. Le Parlement a voté une ordonnance en 2019, mais sa mise en œuvre est au point mort depuis lors, faute d'accord de coopération.*

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels).- Nu Brussel weer een regering met volle bevoegdheid heeft, wil ik de aandacht vestigen op een dossier dat mij nauw aan het hart ligt: jeugdhulp en jeugdbescherming.

Le 1er janvier 2026, la Région flamande a transféré d'importantes compétences en matière de délinquance juvénile à l'Agence Justice et Répression (Agentschap Justitie en Handhaving), ce qui a des conséquences directes sur notre coopération.

In de periode van lopende zaken heb ik uw voorgangers meermaals aangesproken over die kwestie. We krijgen al te lang dezelfde signalen van magistraten, jeugdrechters en terreinwerkers. Het parlement nam in 2019 beslissingen, maar de uitvoering stokt al meer dan vijf jaar. Nochtans klopt de sector allang op tafel en hebben we hier al verschillende malen gedebatteerd over hoe jongeren in Brussel verzeild raken in uitzichtloze situaties en mogelijk ook in de criminaliteit. Jongeren die ernstige feiten plegen, hebben begrenzing en begeleiding nodig, maar Brussel kan te vaak niet leveren wat het zelf belooft. Blijkbaar ontbreekt een samenwerkingsakkoord om de ordonnantie van 2019 goed te kunnen uitvoeren.

Où en est l'accord de coopération et quel délai vous fixez-vous pour vous atteler à ce dossier ? Où voyez-vous des avancées, où se situent les blocages et quelles décisions attendez-vous pour que cet accord puisse enfin être mis en œuvre ?

Que pensez-vous du transfert des missions relatives à la délinquance juvénile à l'Agence Justice et Répression en Flandre ? Qu'est-ce que cela signifie pour la Région bruxelloise ?

Vandaag is er opnieuw een regering met volle bevoegdheid. Bijgevolg kunnen we dit niet langer klasseren in het vakje van institutionele complexiteit. We moeten een doorstart maken. Ondertussen zien we een duidelijke evolutie in Vlaanderen. Sinds 1 januari 2026 zijn belangrijke bevoegdheden rond jeugddelinquentie, waaronder de gemeenschapsinstellingen en het Vlaams detentiecentrum, daar overgeheveld naar het Agentschap Justitie en Handhaving. Dat is niet zomaar een administratieve verhuizing, maar een verschuiving in aansturing, prioriteiten en partners. Als Brussel afhankelijk is van Vlaamse capaciteit en afspraken, dan heeft dat rechtstreeks gevolgen voor onze samenwerking.

Avec quels partenaires discutez-vous de cet accord ? Comment garanzissez-vous que Bruxelles pourra immédiatement conclure des accords au bon niveau concernant les capacités, les critères de placement et le suivi ?

Waar staat het samenwerkingsakkoord vandaag en welke deadline geeft u zichzelf om het dossier op te pakken? Waar ziet u quick wins, waar zitten de blokkeringen en welke beslissingen verwacht u binnen de komende maanden, zodat dit akkoord eindelijk kan worden uitgevoerd?

1209 **M. Gilles Verstraeten (N-VA)** (en néerlandais).- En 2019, le Parlement a adopté, avec le soutien de la N-VA, une ordonnance relative à l'aide à la jeunesse et à la protection de la jeunesse, qui prévoyait une sorte de solution confédérale.

Le sujet est complexe ; c'est une compétence de la Cocom, mais les institutions relèvent des Communautés linguistiques. Ce dossier est resté en suspens pendant cinq ans, parce qu'Ecolo et Groen, chargés de cette compétence, ne se sont pas préoccupés des compétences en Cocom.

Dans le même temps, une étude de la VUB recommandait la conclusion d'un accord de coopération entre la Cocom et les Communautés flamande et française, afin de créer un cadre structurel clair pour les services et institutions de protection de la jeunesse.

Cette ordonnance met l'accent sur la responsabilité des jeunes et de leurs parents, accorde une attention particulière aux victimes et à l'impact sur la société, et souligne l'importance d'une approche réparatrice, le placement n'étant envisagé qu'en dernier recours.

Elle aurait dû entrer en vigueur en 2020, mais a encore fait l'objet d'un débat le 22 janvier 2026, au cours duquel le membre du Collège réuni Alain Maron a indiqué qu'un certain nombre de points devaient encore être modifiés, ce qui n'a pas été suivi d'effet.

Toutes les études scientifiques indiquent pourtant que plus les mesures appropriées sont prises tôt, plus le risque de récidive est faible.

Dans sa déclaration de politique générale, le gouvernement s'engage à intensifier la lutte contre le harcèlement de rue et la criminalité juvénile. Nous devons donc assumer nos responsabilités.

Faute d'accord de coopération, comment le placement des mineurs bruxellois dans des institutions de protection de la jeunesse est-il concrètement organisé aujourd'hui par la Cocom ? Pouvez-vous faire le point, tant sur l'accord de coopération que sur la mise en œuvre de l'ordonnance ? Quelles modifications ont été apportées à l'ordonnance initiale, en concertation avec Alain Maron, alors membre du Collège réuni ? Les Communautés ont-elles déjà pris des décisions en la matière ?

Hoe kijkt u naar de Vlaamse overheveling van jeugddelinquentietaken van Opgroeien naar het Agentschap Justitie en Handhaving? Wat betekent dat voor het Brussels Gewest?

Met welke partners zit u rond de tafel voor dit akkoord? Hoe garandeert u dat Brussel meteen op het juiste niveau afspraken kan maken over capaciteit, plaatsingscriteria en opvolging?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA).- Mijn vraag is voornamelijk toegespitst op het jeugdsanctie- en het jeugddelinquentierecht, maar is evengoed belangrijk voor de punten die aangehaald worden door de heer Mouani.

In 2019 heeft het parlement een ordonnantie over jeugdhulpverlening en jeugdbescherming goedgekeurd. Het ontwerp van ordonnantie was van de hand van de huidige fractievoorzitter van Vooruit.brussels Pascal Smet en Céline Fremault van Les Engagés, toen nog het cdH. De N-VA kon zich vinden in dat ontwerp en heeft het toen ook gesteund. Het voorzag in een soort van confederale oplossing.

De materie is complex: de bevoegdheid zit bij de GGC, maar de instellingen ressorteren onder de taalgemeenschappen. Dat moest het mogelijk maken om maatregelen te treffen op basis van wat de twee gemeenschappen organiseren, en dat in Brussel te integreren naargelang het een Frans- of Nederlandstalige jongere betrof, welke rechtbank bevoegd was enzovoort. Zoiets moet echter ook worden uitgevoerd en daar wrong het schoentje de afgelopen vijf jaar. Er is bijna niets mee gebeurd, omdat het geen prioriteit was voor de partij die de bevoegdheid toen beheerde, namelijk Ecolo en Groen. Zij hielden zich niet bezig met de bevoegdheden in de GGC, dus het dossier is gewoon blijven liggen.

Wat wel is gebeurd, is een studie van de VUB naar de juridische en praktische knelpunten, want ik erken dat de uitvoering niet eenvoudig is. Die studie behandelde de versnippering van de bevoegdheden tussen de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap, de federale overheid en de GGC. De conclusie bevatte een aantal vaststellingen en aanbevelingen, zoals een samenwerkingsakkoord tussen de GGC en de Vlaamse en Franse Gemeenschap, zoals de heer Mouani aanhaalde, om een duidelijk structureel kader te creëren voor hun jeugdbeschermingsdiensten en -instellingen.

Die ordonnantie wijst ook op de verantwoordelijkheid van jongeren en hun ouders. Ze besteedt ook bijzondere aandacht aan slachtoffers en de impact op de samenleving, en gaat daarmee verder dan louter jeugdbescherming. Er wordt ook meer ingezet op een herstelgerichte aanpak, waarbij minderjarigen aangesproken worden op de verantwoordelijkheid voor hun daden. Dat vergt uiteraard een evenwichtige benadering, met maatregelen zoals gemeenschapsdienst. De jongeren uit handen geven blijft mogelijk als uiterste maatregel, wanneer andere interventies onvoldoende effect blijken te hebben of als het gepleegde feit bijzonder ernstig is.

Het initiële idee was dat de ordonnantie in 2020 in werking zou treden, maar daar is niets van in huis gekomen. Het recentste debat in de commissie over de uitvoering vond plaats op 22 januari 2026. Toenmalig collegelid Maron vermeldde dat een aantal zaken in de ordonnantie aangepast moesten worden, maar dat is nooit gebeurd. Ondertussen kampen we met een chronisch plaatsgebrek voor jeugddelinquenten. De procureur des Konings, Julien Moinil, trok daarover ook aan de alarmbel. Jongeren die misdrijven plegen, kunnen in de meerderheid van de gevallen het parket verlaten zonder dat er gevolgen zijn of gepaste maatregelen worden getroffen. Dat is overigens ook niet in hun voordeel, of zo denk ik er toch over. Dat leidt tot gevaarlijke en moeilijke situaties, zeker nu signalen erop wijzen dat helaas steeds jongere kinderen overgaan tot geweld in Brussel.

Alle wetenschappelijke studies op dat vlak wijzen uit: hoe sneller je gepaste maatregelen neemt, hoe kleiner de kans op recidive. Dat is dus een reëel probleem. Het plaatsgebrek is het grootst aan Franstalige kant. De Vlaamse instellingen doen het wat beter, maar het belangrijkste is dat we eindelijk vaart maken met dit dossier. We moeten de eenentwintigste eeuw binnentreden. Ik geloof dat de oude federale wetgeving nog steeds van toepassing is in Brussel, omdat we de nieuwe ordonnantie nooit hebben uitgevoerd. In de beleidsverklaring staat dat de regering de strijd tegen straatintimidatie en jeugdcriminaliteit zal opvoeren. Wij moeten dus onze verantwoordelijkheid nemen.

Hoe wordt de plaatsing van Brusselse minderjarigen in jeugdbeschermingsinstellingen vandaag, bij gebrek aan een samenwerkingsakkoord, concreet georganiseerd door de GGC? Kunt u de stand van zaken geven over zowel het samenwerkingsakkoord als de uitvoering van de ordonnantie? Hoe zal de regering beide dossiers deze regeerperiode afronden? Welke aanpassingen aan de oorspronkelijke ordonnantie van 2019 zijn in overleg met toenmalig collegelid Alain Maron uitgewerkt? Hebben de gemeenschappen al knopen doorgehakt?

¹²¹¹ **Mme Françoise Schepmans (MR).**- Je partage l'inquiétude exprimée. Dans ce dossier, il faut sortir d'une logique où l'on constate, année après année, les mêmes blocages, sans que les jeunes concernés, les familles, les magistrats et les acteurs de terrain ne voient de réelle amélioration.

Je siège également au Parlement de la Fédération Wallonie-Bruxelles et je peux témoigner du fait que cette problématique y est également importante. D'ailleurs, j'ai eu l'occasion d'interroger à plusieurs reprises la ministre Valérie Lescrenier à cet égard, tout comme votre prédécesseur Alain Maron au sein du Collège réuni.

La ministre Lescrenier indiquait d'ailleurs que, dès l'installation du nouveau gouvernement bruxellois, son équipe avait souhaité rencontrer votre cabinet afin d'échanger sur les enjeux liés tant au futur accord de coopération qu'aux conséquences du nouveau Code pénal sur la législation bruxelloise.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) *(in het Frans).*- De toestand is zorgwekkend. De jaarlijkse herhaling van dezelfde knelpunten zonder concrete verbetering voor jongeren, gezinnen, magistraten en terreinwerkers moet doorbroken worden.

Als lid van het Parlement van de Franse Gemeenschap ondervroeg ik onder meer minister Lescrenier en uw voorganger, minister Maron. Op vraag van minister Lescrenier vond op 10 april een ontmoeting plaats tussen haar team en uw kabinet, over de toekomstige samenwerkingsovereenkomst en de gevolgen van het nieuwe Strafwetboek voor de Brusselse wetgeving. Een tijdschema voor de goedkeuring bleef op dat moment onduidelijk, in afwachting van een mogelijke wijziging van de ordonnantie van 2019 door de Verenigde Vergadering.

Er is geen juridisch vacuüm. De wet van 8 april 1965 en de ordonnantie van 29 april 2004 blijven van toepassing. Dat

Cette rencontre a effectivement eu lieu le 10 avril dernier. La ministre précisait également qu'il était difficile, à ce stade, de s'avancer sur un calendrier d'adoption du futur accord de coopération, dans la mesure où il faudra attendre une éventuelle modification de l'ordonnance de 2019 par l'Assemblée réunie de la Cocom.

C'est précisément pour cette raison que je souhaite insister aujourd'hui sur l'urgence d'un suivi politique clair. Certes, il n'y a pas de vide juridique, puisque la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse continue de s'appliquer à Bruxelles pour les mineurs en conflit avec la loi, et qu'il en va de même pour l'ordonnance du 29 avril 2004 pour les mineurs en danger. Toutefois, l'absence de vide juridique ne signifie pas que la situation soit satisfaisante sur le terrain.

Depuis la réunion du 10 avril dernier entre les cabinets concernés, quelles avancées concrètes ont été obtenues ?

Un état des lieux a-t-il été demandé ou transmis au cabinet de la ministre Lescrenier ?

Quels sont, à ce jour, les points qui restent en suspens, notamment en ce qui concerne une éventuelle modification de l'ordonnance de 2019 ? Quel calendrier le Collège réuni s'est-il fixé pour parvenir enfin à un accord de coopération pleinement opérationnel ?

(Mme Kristela Bytyçi, deuxième vice-présidente, prend place au fauteuil présidentiel)

¹²¹⁵ **Mme Stéphanie Lange (Les Engagés).**- Je souhaite compléter la question de mon collègue M. Verstraeten, relative aux modifications à apporter à l'ordonnance initiale de 2019.

En effet, depuis l'adoption par l'Assemblée réunie de l'ordonnance du 16 mai 2019 relative à l'aide et à la protection de la jeunesse, sept années se sont écoulées. Il me semble dès lors primordial d'examiner en concert avec la magistrature de la jeunesse bruxelloise si des adaptations doivent être apportées au contenu de ladite ordonnance, et ce avant même d'avancer sur la conclusion d'un accord de coopération avec les entités fédérées concernées.

Dès lors, vous-même ou l'administration avez-vous déjà mené une concertation avec la magistrature bruxelloise de la jeunesse afin de recueillir son avis sur le contenu de cette ordonnance ? Celle-ci répond-elle encore aujourd'hui aux besoins ?

Je rappelle par ailleurs que le nouveau Code pénal devrait entrer en vigueur le 1er septembre prochain, soit dans deux mois, et que cette réforme rend nécessaire l'adaptation de certains textes législatifs, dont ceux de l'ordonnance du 16 mai 2019, qui se réfèrent encore à l'actuel Code pénal.

Je rappelle également qu'en ce qui concerne les mineurs en conflit avec la loi et dans l'attente de l'entrée en vigueur de cette ordonnance, les magistrats appliquent toujours la loi du 8 avril

betekent echter niet dat de praktijk voldoet. Politieke opvolging is dringend nodig.

Welke vooruitgang hebt u geboekt sinds 10 april? Hebt u een stand van zaken opgevraagd bij of bezorgd aan het kabinet Lescrenier? Wat moet er nog gebeuren in verband met de wijziging van de ordonnantie van 2019? Wat is het tijdschema voor de samenwerkingsovereenkomst?

(Mevrouw Kristela Bytyçi, tweede ondervoorzitter, treedt als voorzitter op)

Mevrouw Stéphanie Lange (Les Engagés) *(in het Frans).*- Zeven jaar na de goedkeuring van de ordonnantie van 16 mei 2019 betreffende de jeugdhulpverlening en jeugdbescherming lijkt het mij cruciaal om, in overleg met de Brusselse jeugdrechters, na te gaan of aanpassingen nodig zijn voor een samenwerkingsovereenkomst met de betrokken overheden wordt gesloten. Hebt u al overlegd met de jeugdrechters? Voldoet de ordonnantie nog aan de behoeften?

Het nieuwe Strafwetboek treedt al over twee maanden, op 1 september, in werking. Teksten die nog naar het huidige Strafwetboek verwijzen, waaronder de ordonnantie van 2019, moeten dus sowieso aangepast worden. Ondertussen wordt de wet van 8 april 1965 nog steeds toegepast op minderjarigen.

Aangezien de ordonnantie van 2019 tegen 1 september onmogelijk in werking kan treden bij gebrek aan samenwerkingsovereenkomst, bent u dan van plan om met spoed eerst de wet van 1965 aan te passen aan het nieuwe Strafwetboek? Waarborgt u daarbij de rechtszekerheid en de openbare veiligheid? Hoeveel staat de aanpassing van die wet? Zal de ordonnantie van 2019 in overeenstemming worden gebracht met het nieuwe Strafwetboek en wanneer?

1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié d'infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, et que cette loi se réfère également aux dispositions de l'actuel Code pénal.

Vu qu'il me paraît impensable que l'ordonnance du 16 mai 2019 entre en vigueur le 1er septembre prochain faute d'un accord de coopération, avez-vous bien prévu d'adapter dans un premier temps et de manière urgente la loi du 8 avril 1965 pour qu'elle soit conforme aux dispositions du nouveau Code pénal dès le 1er septembre 2026 ?

Avez-vous veillé à ce que la sécurité tant juridique que publique soit sauvegardée ?

Où en est ce travail de modification de la loi du 8 avril 1965 ? Le texte est-il déjà prêt ?

Pouvez-vous préciser si l'ordonnance du 16 mai 2019 fera l'objet d'une modification afin qu'elle soit en concordance avec le nouveau Code pénal ? Dans l'affirmative, quel est le calendrier prévu ?

1217 **Mme Celia Groothedde (Groen)** (en néerlandais).- *De nombreux acteurs de la société civile font part de leur désaccord concernant la création de l'Agence Justice et Répression, dont la motivation est purement idéologique. Délinquance juvénile et aide à la jeunesse sont en effet indissociables, et ce sont souvent les mêmes jeunes qui relèvent des deux compétences. Il eût mieux fallu consacrer ces millions à l'accueil des enfants ou à l'aide à la jeunesse.*

(Remarques de M. Mouani)

En Flandre, il y a un budget pour l'accueil des enfants, mais personne pour occuper ces postes.

1233 *La sixième réforme de l'État a entraîné un morcellement institutionnel, encore plus marqué à Bruxelles. Bruxelles ne peut pas y faire grand-chose, car cela concerne, d'une part, les compétences réparties entre les Communautés et la Cocom et, d'autre part, les matières personnalisables bicommunautaires, l'aide contrainte à la jeunesse, l'ordonnance bruxelloise et la loi fédérale de 1965 relative à la protection de la jeunesse. Cela se traduit à Bruxelles par une interaction entre un décret flamand, l'ordonnance bruxelloise et la réglementation fédérale. Cette fragmentation est problématique sur le terrain.*

Les services flamands d'aide à la jeunesse doivent constamment jongler entre différentes réglementations. Un accord de coopération est donc bel et bien nécessaire. Il convient également de garantir l'égalité de traitement juridique pour les jeunes néerlandophones à Bruxelles. J'apprécieraient que vous communiquiez un calendrier à cet effet.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Ik hoor van zeer veel mensen uit het middenveld dat ze het oneens zijn met de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving. Die oprichting is ideologisch gemotiveerd. Jeugddelinquentie en jeugdhulp zaten eindelijk samen en het is onmogelijk die aspecten te scheiden. Toch, en nu geef ik mijn eigen mening, worden er nu miljoenen uitgegeven om een minister en een kabinetschef als het ware een agentschap cadeau te doen. Het was beter geweest die miljoenen uit te geven aan, bij wijze van voorbeeld, de kinderopvang of de jeugdhulp.

(Opmerkingen van de heer Mouani)

In Vlaanderen zijn de budgettaire voorzieningen voor kinderopvang eerder theoretisch, want er is wel een budget, maar niemand om de nodige plaatsen op te vullen.

Maar goed, dat Agentschap Justitie en Handhaving is dus een ideologische organisatie en die miljoenen hadden evengoed kunnen gaan naar ondersteuning voor de jeugdhulp of kinderopvang. Dat hebben we in Brussel immers ook heel hard nodig, aangezien we van de Vlaamse jeugdhulp afhankelijk zijn. Dat heeft er onlangs voor gezorgd dat er een meisje in een ziekenhuis zat dat uiteindelijk om het leven is gekomen.

De vraag betreffende de overheveling van de jeugddelinquentie vind ik vreemd, aangezien het Vlaamse bevoegdheden betreft. Dat neemt niet weg dat ik het niet slecht vind dat die communicerende vaten niet al te veel worden gescheiden. Uiteindelijk vallen heel vaak dezelfde jongeren en kinderen onder de noemers jeugdhulp en jeugddelinquentie. Ze worden vaak in Vlaamse instellingen voor jeugddelinquenten ondergebracht omdat daar meer plaats is. Als een meisje in de jeugdhulp uit frustratie iets in brand steekt in haar kamer, wordt dat als een misdrijf omschreven. Als er dan plaats is in een

instelling voor jeugddelinquenten, dan zal de rechter dat veel sneller als een misdaad omschrijven. Dat bevestigen de rechters ook zelf. Ik betreur dat.

Ik vind het goed dat het gebrek aan plaatsen aan Nederlandstalige kant minder groot is dan aan Franstalige kant. Door de zesde staatshervorming is er een grote institutionele versnippering ontstaan, die in Brussel nog meer uitgesproken is. Brussel zelf kan daar weinig tegen beginnen, aangezien het gaat over enerzijds de bevoegdheden die gespreid zijn over de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en anderzijds de bi-persoonsgebonden materies, de verplichte jeugdhulp, de Brusselse ordonnantie en de federale wet van 1965 betreffende de jeugdbescherming die nog gedeeltelijk van kracht is. Uiteindelijk krijgen we daardoor in Brussel een samenspel van een Vlaams decreet, de Brusselse ordonnantie en de federale regelgeving, wat leidt tot een versnippering die ook op het terrein bijzonder vervelend is.

Er zijn wel degelijk vragen voor de Vlaamse hulpverleningsdiensten, die in Brussel anders te werk gaan dan in Vlaanderen. Zij geven aan dat ze voortdurend tussen verschillende regelgevingen moeten schakelen. Er is dus wel degelijk een samenwerkingsakkoord nodig. Tegelijkertijd moet er een gelijke rechtspositie voor Nederlandstalige jongeren in Brussel worden uitgebouwd. Ik zou het toejuichen als u daarvoor een tijdspad kunt aangeven.

Daarnaast moet u ondersteuning bieden aan Nederlandstalige diensten die in een bijzonder complexe context werken met jongeren en kinderen die zelf in een heel ingewikkelde situatie zitten. Daar komt nog het schrijnende gebrek aan jeugdhulp bovenop.

¹²³⁷ *Je crains que certains jeunes ne finissent par basculer dans la délinquance juvénile, où il est plus compliqué de garantir un accès à l'éducation et à des perspectives d'avenir.*

Ik vrees dat sommige jongeren uiteindelijk ook doorgeschoven zullen worden naar de jeugddelinquentie. Daar is het veel moeilijker onderwijs te garanderen, iets wat nochtans een zekere toekomst zou kunnen bieden aan jongeren die zo'n moeilijke start hebben gekend.

¹²⁴¹ **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).**- Monsieur Mouani, nous partageons le même point de vue sur ce sujet, prioritaire à mes yeux.

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- Mijnheer Mouani, wij hebben in ieder geval dezelfde appreciatie met betrekking tot dit onderwerp, dat hoog op mijn lijstje staat.

¹²⁴³ *(poursuivant en français)*

(verder in het Frans)

Je remercie Mme Schepmans d'avoir pris la peine d'interroger ma collègue au Parlement de la Fédération Wallonie-Bruxelles .

Ik bedank mevrouw Schepmans om mijn tegenhanger bij de Franse Gemeenschap te ondervragen. Ik heb van meet af aan verschillende initiatieven genomen om meer duidelijkheid te krijgen.

J'ai, dès le début, pris nombre d'initiatives pour essayer d'y voir plus clair sur le sujet.

¹²⁴⁵ *(poursuivant en néerlandais)*

(verder in het Nederlands)

Nous mettons tout en œuvre pour rattraper le temps perdu dans ce dossier.

Dit is niet het eerste en waarschijnlijk ook niet het laatste dossier waarbij ik tot de vaststelling kom dat het, om het eufemistisch

À Bruxelles, l'aide consentie dépend des Communautés flamande et française, et l'aide contrainte de la Cocom. Ce cadre, qui remonte à l'accord de coopération de 2007, est la base sur laquelle les juges de la jeunesse bruxellois peuvent prononcer des mesures de placements.

L'ordonnance du 16 mai 2019 ne pourra entrer en vigueur qu'après la conclusion d'un nouvel accord de coopération avec la Communauté flamande et la Communauté française. En 2019, un projet d'accord de coopération a déjà été adopté en première lecture par le Collège réuni.

Entre 2023 et 2025, des groupes de travail interadministratifs ont élaboré une note commune contenant des propositions et des pistes concrètes. Elles peuvent soit être intégrées dans l'accord de coopération, soit donner lieu à un ajustement de l'ordonnance de 2019.

¹²⁴⁷ *Cette note est en cours d'analyse par mon cabinet.*

Les deux Communautés souscrivent au principe selon lequel les jeunes bruxellois peuvent être pris en charge au sein de leurs structures respectives. La mise en œuvre concrète en matière de capacité et de suivi reste toutefois dépendante des possibilités et de l'organisation des institutions concernées. Il est donc important d'examiner dans quelle mesure la capacité pourrait être augmentée à l'avenir.

Les négociations relatives à l'accord de coopération sont donc en cours avec les administrations des deux Communautés.

¹²⁴⁹ *(poursuivant en français)*

uit te drukken, veronachtzaamd werd. We doen het nodige om die verloren tijd in te halen.

Ik wil in herinnering brengen dat de vrijwillige jeugdhulp in Brussel wordt uitgeoefend door de Vlaamse en de Franse Gemeenschap via hun respectievelijke diensten. In het heel specifieke geval dat hulp moet worden opgelegd, bijvoorbeeld bij weigering door de jongere of het gezin, of een dringende plaatsing, is de GGC bevoegd. Aangezien de GGC op dit domein niet beschikt over eigen instellingen of erkende diensten, doet ze daarvoor een beroep op de voorzieningen van de gemeenschappen, afhankelijk van de taal van de procedure. Er bestaat wel degelijk een samenwerkingsakkoord, dat dateert van 2007. Dat kader vormt vandaag nog steeds de basis waarop Brusselse jeugdrechters plaatsingen kunnen uitspreken en organiseren.

De ordonnantie van 16 mei 2019 kan pas in werking treden nadat een nieuw samenwerkingsakkoord is gesloten met zowel de Vlaamse als de Franse Gemeenschap, waarbij hun diensten ter beschikking worden gesteld van de uitvoering van die ordonnantie. In 2019 nam het Verenigd College reeds een ontwerp van samenwerkingsakkoord aan in eerste lezing, maar zoals u weet, vergt een samenwerkingsakkoord een akkoord van meerdere partijen.

Tussen 2023 en 2025 zijn er dan ook een aantal interadministratieve werkgroepen met vertegenwoordigers van de betrokken administraties samengekomen, die dit dossier verder hebben uitgewerkt. Dat overleg heeft overigens wel geleid tot een gemeenschappelijke nota met concrete voorstellen en pistes, die ofwel geïntegreerd kunnen worden in een nieuw samenwerkingsakkoord, ofwel aanleiding kunnen geven tot een aanpassing van de ordonnantie van 2019.

Op dit moment werkt mijn kabinet, in overleg met de administratie, aan de analyse met het oog op het bepalen van de noodzakelijke politieke oriëntaties. Het is hoog tijd om dit dossier opnieuw aan te pakken. Het is voor mij geruststellend dat de eerste evaluaties geen uitgesproken inhoudelijke struikelblokken laten zien om effectief te komen tot een samenwerkingsakkoord en dus tot de uitvoering van de ordonnantie van 2019.

Het verheugt mij ook dat de twee gemeenschappen het principe onderschrijven dat de Brusselse jongeren kunnen worden opvangen in de voorzieningen waar zij over beschikken. De concrete uitvoering wat capaciteit en opvolging betreft zal echter afhankelijk blijven van de mogelijkheden en de organisatie van de betrokken instellingen. Daarom is het van belang om in overleg met de gemeenschappen te bekijken in welke mate die capaciteit in de toekomst kan worden verhoogd.

De onderhandelingen over het samenwerkingsakkoord met de administraties van beide gemeenschappen zijn dus aan de gang.

(verder in het Frans)

Nous entretiendrons volontiers un dialogue avec les juges de la jeunesse bruxellois pour intégrer leur expérience de terrain. Toutefois, ma première volonté est de veiller à l'application de l'ordonnance de 2019 via un nouvel accord de coopération.

À partir du 1er septembre, les dispositions législatives liées au Code pénal vont évoluer. Nous devons éviter un processus perpétuel de révisions et d'adaptations. La matière étant si complexe, avec tant d'éléments en jeu, que si nous attendons que tout se stabilise, je crains que mon successeur reçoive une avalanche de questions parlementaires en 2039 demandant pourquoi l'ordonnance de 2019 n'est toujours pas appliquée !

La réalité nécessite que nous avancions. Le moment venu, parallèlement, nous effectuerons les adaptations nécessaires en fonction des évolutions et des évaluations que les juges de la jeunesse nous transmettront.

1251 (poursuivant en néerlandais)

Il n'est pas encore possible d'estimer l'impact du transfert de compétences en Flandre sur la coopération bruxelloise. Il est toutefois positif que les mêmes personnes de contact restent impliquées dans le dossier, ce qui permet de bénéficier de leur expertise et de garantir une continuité.

1253 (poursuivant en français)

Plusieurs d'entre vous m'ont interrogé sur mes engagements en matière de calendrier. Comme je l'ai dit, ma priorité est de faire en sorte que nous puissions conclure cet accord de coopération. Je crains que nous ne soyons rapidement obligés de le faire évoluer. L'ordonnance sous-jacente devra fort probablement également être modifiée.

Toutefois, je dois avouer que je n'ai pas de calendrier concret à annoncer aujourd'hui. Mon premier devoir est de veiller à ce que cet accord de coopération soit formalisé. J'espère pouvoir le faire d'ici la fin de l'année.

1255 **M. Ilyas Mouani (Vooruit.brussels)** (en néerlandais).- *Je me réjouis que vous considériez cela comme une priorité et qu'il n'y ait aucun obstacle à la conclusion d'un accord de coopération. Cela devrait permettre de supprimer la différence de traitement entre un jeune Bruxellois néerlandophone et un jeune Flamand.*

Une approche stricte s'impose, mais l'accompagnement revêt également une grande importance. Je me réjouis que le gouvernement flamand investisse 64 millions d'euros supplémentaires dans l'aide à la jeunesse. Cela ne résoudra pas tout, mais permettra de créer 250 nouvelles places.

We gaan graag in gesprek met de Brusselse jeugdrechters met al hun praktijkervaring, maar in de eerste plaats wil ik via een nieuwe samenwerkingsovereenkomst toezien op de toepassing van de ordonnantie van 2019. Vanaf 1 september veranderen immers de wettelijke bepalingen met betrekking tot het Strafwetboek. Te zijner tijd zullen we de nodige aanpassingen doorvoeren, op basis van de ontwikkelingen en de evaluaties door de jeugdrechters.

(verder in het Nederlands)

Het is op dit moment nog niet mogelijk om de impact in te schatten van de bevoegdheidsoverdracht in Vlaanderen op de Brusselse samenwerking. Wat mij alvast positief stemt, is dat dezelfde contactpersonen betrokken blijven bij het dossier. Dat zorgt voor continuïteit en een verankering van de uitwisselingen. Dit zijn complexe dossiers. Het is altijd goed als die verder kunnen worden opgevolgd door stabiele administraties. Het gaat daarbij niet alleen over de continuïteit van de dienstverlening, maar ook over hun expertise.

(verder in het Frans)

Mijn prioriteit is de samenwerkingsovereenkomst, al weet ik dat zowel die overeenkomst als de ordonnantie zelf aanpassingen zullen behoeven. Er is geen precies tijdschema, maar ik hoop de overeenkomst tegen het einde van het jaar rond te hebben.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels).- Ik ben blij dat u dit als een prioriteit beschouwt en dat er momenteel geen knelpunten zijn die een samenwerkingsakkoord tegenhouden. Ik heb op het terrein in jeugdinstelling De Grubbe zelf kunnen vaststellen hoe er, bij gebrek aan een samenwerkingsakkoord, een verschil is in de behandeling van enerzijds een jonge Nederlandstalige Brusselaar en anderzijds een jonge Vlaming. Een jonge Brusselaar moet na een maand terug naar de rechter terwijl een Vlaming onmiddellijk twee maanden lang in De Grubbe verblijft.

Er is een strikte aanpak nodig en anderzijds is begeleiding van groot belang. Dat is wat ik te horen krijg bij De Grubbe. Een groot deel van de jongeren die er verblijven, werd onvoldoende

Je suis convaincu que nous parviendrons à un accord de coopération d'ici la fin de la législature.

1257 **M. Gilles Verstraeten (N-VA)** (en néerlandais).- *Je partage largement l'avis de M. Mouani. Il est grand temps que nous nous attelions à ce dossier, car les lacunes en matière d'aide à la jeunesse ont des conséquences dramatiques.*

J'ai trouvé particulièrement frustrant qu'il y ait une véritable obstruction à ce sujet durant la précédente législature. Je me réjouis donc que cette volonté soit aujourd'hui bien présente, et j'espère que le dossier pourra avancer rapidement.

Je partage les remarques concernant la complexité institutionnelle. Je vois Mme Groothedde froncer les sourcils.

1257 **Mme Celia Groothedde (Groen)** (en néerlandais).- *Je suis d'accord avec vous et je trouve un peu fort, sans sarcasme, que vous ne le niez pas.*

1257 **M. Gilles Verstraeten (N-VA)** (en néerlandais).- *Je tiens à vous rappeler que mon parti, contrairement au vôtre, a voté contre la sixième réforme de l'État.*

1263 **Mme Françoise Schepmans (MR)**.- *J'entends votre volonté de faire avancer un accord de coopération avec les Communautés, qui est tout à fait essentiel. Je serai donc attentive au suivi de sa mise en œuvre, parce qu'il s'agit d'un problème particulièrement compliqué.*

of te laat begeleid. We delen deze visie en ik ben er tevreden over dat de Vlaamse regering vanaf september 64 miljoen euro extra in de jeugdhulp investeert wat 250 nieuwe plaatsen zal toelaten.

Alles is daarmee niet opgelost, de wachtlijst is lang, maar in tegenstelling tot wat de leugens van mijn collega doen uitschijnen, is deze investering hoognodig. Ik zal het werk van het collegelid in deze materie blijven opvolgen. Ik heb er vertrouwen in dat wij tegen het einde van de regeerperiode een samenwerkingsakkoord zullen hebben.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA).- Ik deel in grote mate de mening van de heer Mouani. Het is hoog tijd dat we werk maken van dit dossier. De tekorten in de jeugdhulp hebben dramatische gevolgen. We moeten uiteraard trachten te vermijden dat het fout loopt, maar als dat toch gebeurt, is het belangrijk dat jongeren zo snel mogelijk de juiste hulp krijgen. We lopen op dat vlak achter in Brussel en moeten absoluut meer in jeugdhulp investeren.

Ik ben blij te horen dat u het dossier in handen neemt en er vaart mee wilt maken. Ik vond het bijzonder frustrerend dat daar tijdens de vorige regeerperiode nooit iets mee is gebeurd en dat er zelfs ronduit obstructie is gevoerd. Het dossier werd te moeilijk en te complex bevonden om eraan te beginnen. Er werd wel een studie besteld, maar die is blijven liggen. Ik ben dus blij dat die bereidheid er vandaag wel is. Samenwerkingsakkoorden zijn altijd complex. Er is altijd wel iemand of een administratie die dwarsligt, maar waar een wil is, is een weg. Nu die wil er is, hoop ik dat er vaart in het dossier komt.

Op zich ben ik het overigens wel eens met de opmerkingen over de institutionele lasagne en de complexiteit, zeker omdat de zesde staatshervorming tot een extreme versnippering heeft geleid. Ik zie mevrouw Groothedde met de wenkbrauwen fronsen.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Ik ben het eens met u en ik vind het straf dat ook u dat niet ontkent. En dat is geen sneer.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA).- Mevrouw Groothedde, u hebt mij onderbroken voordat ik mijn punt heb kunnen maken. U vindt het straf dat ik als vertegenwoordiger van mijn partij erken dat de zesde staatshervorming nergens naar lijkt, maar ik wil u eraan herinneren dat mijn partij tegen de staatshervorming heeft gestemd en uw partij niet. Ik zal hier niet verder op reageren, want ik moet naar de onderzoekscommissie over de Anderlechtse Haard.

Mijnheer het collegelid, bedankt en veel succes met dit dossier.

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) (in het Frans).- *Ik zal nauwlettend toezien op de uitvoering van die essentiële samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenschappen.*

1263 **Mme Stéphanie Lange (Les Engagés).**- Je souhaiterais préciser qu'il faut d'abord adapter la loi de 1965 pour la conformer au Code pénal qui entrera en vigueur le 1er septembre. Si nous ne l'adaptions pas, la magistrature de la jeunesse se retrouvera dans une situation compliquée.

Toute modification de l'ordonnance doit avoir lieu avant la conclusion de l'accord de coopération, afin d'éviter d'avoir à renégocier cet accord par la suite. Pour faire les choses dans l'ordre, il faudrait d'abord modifier la loi de 1965, puis l'ordonnance, et enfin l'accord de coopération en question.

1267 **Mme Celia Groothedde (Groen) (en néerlandais).**- *En ce qui concerne le nouveau droit pénal, j'espère que l'accord de coopération aura été largement approuvé lorsque vous commencerez à vous en occuper.*

En ce qui concerne le droit relatif à la délinquance des mineurs, de nombreuses solutions ont été élaborées, qui sont très peu mises en œuvre et sont pourtant très intéressantes pour une véritable réhabilitation.

Enfin, tant que la pénurie d'accompagnateurs persistera, nous aurons beau dépenser des millions pour des places dans les structures d'aide à la jeunesse, celles-ci resteront théoriques.

- *Les incidents sont clos.*

Mevrouw Stéphanie Lange (Les Engagés) (in het Frans).- *We moeten de dingen in de juiste volgorde doen: eerst moeten we de wet van 1965 aanpassen, daarna de ordonnantie aanpassen en pas dan de samenwerkingsovereenkomst sluiten.*

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Wat het nieuwe strafrecht betreft, zal het samenwerkingsakkoord hopelijk al lang en breed goedgekeurd zijn als u er nu mee begint. Het is wel één keer uitgesteld, maar in september zou alles achter de rug moeten zijn.

Wat het jeugddelinquentierecht betreft, zijn er veel uitstekende oplossingen voorbereid waar geen opsluiting aan te pas komt, maar die zijn zeer weinig toegepast. Voor echte rehabilitatie zijn ze nochtans heel interessant. Talrijke Brusselse experts, onder wie Mattias De Backer, hebben daar degelijk werk rond verricht.

Ten slotte moet de collega die het nodig vond om mij van leugens te betichten, zich beter informeren. De plekken in de jeugdhulp raken nu al niet ingevuld bij gebrek aan begeleiders. Zolang dat gebrek er is, kunnen we met miljoenen gooien naar theoretische plekken, maar die zullen theoretisch blijven. Dan gaan die miljoenen gewoon naar het potje dat een regering op het einde van een regeerperiode kan gebruiken om leuke beloften op te vullen en gebreken toe te dichten. Ik raad u aan twee keer na te denken voor u mij nog eens van leugens beticht in dit soort materies. Het is totaal ongepast om dat soort woorden rond te gooien in een commissie.

- *De incidenten zijn gesloten.*

1271 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. BOB DE BRABANDERE**

1271 **à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,**

1271 **concernant le fonctionnement des CPAS et le respect des délais ainsi que l'égalité d'accès à l'aide sociale à la lumière du rapport annuel 2025 d'Ombuds Bruxelles.**

1273 **M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang) (en néerlandais).**- *L'édition 2025 du rapport annuel d'Ombuds Bruxelles met en lumière des dysfonctionnements structurels des CPAS qui nuisent à la protection juridique des citoyens et à l'accès à l'aide sociale.*

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER BOB DE BRABANDERE

aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de werking van de OCMW's en de naleving van termijnen en gelijke toegang tot sociale bijstand in het licht van het jaarverslag 2025 van Ombuds Brussel.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang).- Het jaarverslag 2025 van Ombuds Brussel brengt een bijzonder verontrustende evolutie aan het licht met betrekking tot de werking van de OCMW's. Het aantal klachten daarover is in 2025 gestegen met 183%. Uit het verslag blijkt dat de werking van de OCMW's op verschillende punten structurele tekortkomingen vertoont, die een directe impact hebben op de

Dans de nombreux cas, le délai de 30 jours dont disposent les CPAS pour statuer sur une demande n'est pas respecté, laissant des citoyens dans l'incertitude pendant des mois.

Par ailleurs, il apparaît qu'une part considérable des plaintes, dont le nombre a augmenté de 183 % en 2025, n'a pas été traitée au préalable par le CPAS avant que les citoyens finissent par s'adresser à Ombuds Bruxelles.

Autre problème : entre les CPAS, les pratiques varient pour traiter les dossiers, communiquer avec les citoyens et appliquer la réglementation.

Par ailleurs, les CPAS communiquent dans un langage juridique et technique peu accessible aux personnes concernées. Cela complique leur compréhension des décisions et la possibilité de recours, déjà limitée pour de nombreux citoyens qui y voient une procédure complexe, coûteuse et risquée.

Enfin, les CPAS rencontrent divers défis en matière de ressources humaines et d'organisation.

Le Collège réuni a-t-il pris connaissance des constats du rapport d'Ombuds Bruxelles de 2025 ? Dans combien de dossiers, par CPAS, le délai légal de 30 jours a-t-il été dépassé en 2025 ? Quelles mesures ont été prises pour y remédier ? Quels CPAS ne disposent pas d'un mécanisme efficace de traitement des plaintes ? Quelles tentatives d'harmoniser les pratiques des CPAS ont eu lieu ? Comment garantit-on l'accès aux droits sociaux ?

rechtsbescherming van burgers en op de effectieve toegang tot sociale bijstand.

Een eerste vaststelling betreft de naleving van de wettelijke termijnen. Volgens de geldende regelgeving dienen OCMW's binnen een termijn van 30 dagen een beslissing te nemen over een aanvraag tot maatschappelijke bijstand. Het jaarverslag wijst er echter op dat deze termijn in talrijke gevallen wordt overschreden, waarbij burgers soms gedurende meerdere maanden in onzekerheid blijven over hun dossier.

Daarnaast blijkt dat een aanzienlijk aandeel van de klachten niet voorafgaandelijk werd behandeld door het OCMW zelf. In de praktijk betekent dat dat burgers zich rechtstreeks tot Ombuds Brussel wenden. Dat wijst op een gebrekkige werking van de interne klachtenmechanismen binnen de OCMW's en ondermijnt de rol van de ombudsdienst als laatste instantie. Het ontbreken van een performante eerstelijnsbehandeling verhoogt bovendien de werklast voor Ombuds Brussel en vertraagt de behandeling van dossiers die wel degelijk een externe tussenkomst vereisen.

Een tweede belangrijk probleem betreft de ongelijkheid tussen verschillende OCMW's. Het verslag toont aan dat de praktijken sterk uiteenlopen, onder meer inzake de behandeling van dossiers, de communicatie met burgers en de toepassing van de regelgeving. Die verschillen leiden ertoe dat burgers, afhankelijk van hun woonplaats, op een verschillende manier worden behandeld. Die ongelijkheid manifesteert zich in het bijzonder bij de toekenning van een referentieadres voor dak- en thuislozen. Ombuds Brussel stelt vast dat de interpretatie van de territoriale bevoegdheid en de vereiste bewijsvoering verschilt van OCMW tot OCMW. Dat kan ertoe leiden dat betrokkenen van het ene OCMW naar het andere worden doorverwezen.

Voorts wijst het verslag op tekortkomingen in de begrijpelijkheid van de communicatie door OCMW's. Beslissingen worden vaak geformuleerd in een juridisch-technische taal die moeilijk toegankelijk is voor de betrokkenen. Dat bemoeilijkt niet alleen het begrip van de beslissing, maar ook de mogelijkheid om ertegen in beroep te gaan. In dat verband blijkt ook dat de toegang tot beroepsprocedures voor veel burgers in de praktijk beperkt is. De oorzaak daarvan ligt onder meer bij de complexiteit van de procedures, de kostprijs en de vrees voor negatieve gevolgen.

Ten slotte zijn er de structurele uitdagingen waarmee de OCMW's geconfronteerd worden, onder meer op het vlak van personeelscapaciteit en organisatie. Het verslag geeft aan dat deze factoren bijdragen tot de vastgestelde problemen.

Heeft het Verenigd College kennis genomen van de vaststellingen geformuleerd in het verslag van Ombuds Brussel voor het jaar 2025? In hoeveel dossiers, per OCMW, werd in 2025 de wettelijke termijn van dertig dagen overschreden? Welke maatregelen werden er getroffen om de achterstand in dossiers bij OCMW's structureel aan te pakken? Welke OCMW's beschikken niet over een effectief klachtenmechanisme? Zijn er reeds stappen gezet

¹²⁷⁵ **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).** - *La semaine prochaine, j' examinerai avec la Fédération des CPAS bruxellois comment mettre en œuvre les recommandations de l'édition 2025 du rapport annuel d'Ombuds Bruxelles.*

Le dépassement du délai légal de 30 jours pour l'examen d'une demande par le CPAS relève du service public de programmation Intégration sociale, mais le rapport indique que 72 des 263 plaintes ont pu être classées favorablement. Les plaintes portaient sur des retards dans le traitement des demandes d'aide sociale, des réponses tardives ou absentes aux demandes d'informations et un suivi insuffisant des dossiers.

¹²⁷⁷ *Pour appréhender le retard et une charge de travail croissante, plusieurs CPAS bruxellois ont pris des mesures au niveau organisationnel, du personnel et de leurs infrastructures, notamment informatiques. Toutefois, des défis structurels persistent, comme le manque de personnel et la complexité croissante des dossiers.*

Hormis à Ixelles où le CPAS dispose de son médiateur, les CPAS bruxellois relèvent d'Ombuds Bruxelles pour le traitement des plaintes. Depuis 2025, la Fédération des CPAS bruxellois mène des consultations avec Ombuds Bruxelles pour harmoniser les pratiques. Pour ce qui est du traitement des plaintes au sein même des CPAS, dans environ deux tiers des dossiers, les conditions d'intervention n'étaient pas remplies. Le traitement des plaintes par le CPAS accélère l'accès aux droits sociaux et Ombuds Bruxelles n'intervient qu'après cette étape. L'uniformité en la matière est gage de transparence pour le citoyen, le Parlement et le service de médiation.

En mars 2026, la Fédération des CPAS bruxellois s'est entretenue avec le tribunal du travail afin d'améliorer leur collaboration pour fluidifier le traitement des dossiers et l'accès aux droits.

om die verschillen tussen OCMW's te harmoniseren? Welke maatregelen zijn er reeds genomen om de toegang tot sociale rechten effectief te garanderen?

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College. - Uiteraard ben ik op de hoogte van het jaarverslag 2025 van Ombuds Brussel. De opmerkingen in dat verslag bieden aanknopingspunten om de dienstverlening verder te verbeteren en administratieve procedures waar nodig bij te sturen. Ik zal samen met de Federatie van Brusselse OCMW's verder bekijken hoe we die aanbevelingen kunnen doorvoeren. Ik zit daarover volgende week overigens samen met de secretarissen van de negentien OCMW's.

Op dit moment beschikken we niet over cijfers per OCMW over het aantal dossiers waarin de wettelijke termijn van dertig dagen in 2025 werd overschreden. De opvolging daarvan valt trouwens onder de bevoegdheid van de POD Maatschappelijke Integratie.

U kon echter zelf uit het verslag van Ombuds Brussel afleiden dat 72 van de 263 klachten succesvol konden worden afgesloten. Het betreft in het bijzonder de klachten waarbij de redelijke termijn een aandachtspunt was.

Ter vergelijking wil ik erop wijzen dat in 2025 in het Brussels Gewest 47.304 personen een leefloon ontvingen. De klachten betroffen vertragingen bij aanvragen voor sociale bijstand, laattijdige of ontbrekende antwoorden op vragen om informatie en onvoldoende opvolging van de dossiers.

Om de achterstand te beperken en de toenemende werklast op te vangen, hebben verschillende Brusselse OCMW's maatregelen genomen op het vlak van organisatie, infrastructuur en personeel. Er kwamen onder meer extra maatschappelijk werkers, administratieve medewerkers, trajectbegeleiders en, afhankelijk van de lokale behoeften, ook juristen en onthaalmedewerkers. Daarnaast investeerden sommige OCMW's in aangepaste werkprocessen, infrastructuur, informatica en begeleiding van hun medewerkers.

Ondanks die inspanningen blijven er structurele uitdagingen bestaan, waaronder het tekort aan maatschappelijk werkers en de toenemende complexiteit van de dossiers.

Het OCMW van Elsene beschikt als enige Brusselse OCMW over een eigen ombudsman. We hebben daar dus geen cijfers over. De overige Brusselse OCMW's vallen voor klachtenbehandeling onder de bevoegdheid van Ombuds Brussel.

Om de praktijken van de negentien OCMW's beter op elkaar af te stemmen, heeft de Federatie van Brusselse OCMW's in 2025 meermaals overleg gepleegd met Ombuds Brussel. Ook in 2026 wordt er opnieuw overlegd.

Een belangrijk aandachtspunt blijft een goed functionerend eerstelijnsmechanisme voor klachtenbehandeling binnen de OCMW's. Uit de analyse van Ombuds Brussel blijkt immers

dat in ongeveer twee derde van de dossiers de voorwaarden voor tussenkomst niet vervuld waren. Ombuds Brussel treedt pas op nadat de klacht in eerste lijn is behandeld. Een efficiënte klachtenbehandeling op het niveau van het OCMW zelf kan immers in belangrijke mate bijdragen tot een snellere toegang tot sociale rechten.

Het faciliteren van die eerstelijnsbehandeling was overigens het onderwerp van het overleg dat ik gisteren met Ombuds Brussel had. Ik ben een groot voorstander van een eengemaakt klachtenproces. Dat is transparant voor de burger, maar ook voor het parlement en de ombudsdienst. Het is de bedoeling om de klachtenbehandeling niet alleen te stroomlijnen op gewestelijk niveau, maar ook op het niveau van de OCMW's en lokale besturen.

Tot slot heeft de Federatie van Brusselse OCMW's op 3 maart 2026 overleg gehad met de arbeidsrechtbank om de samenwerking tussen de OCMW's en de sociale rechtscolleges te verbeteren. Dat moet bijdragen tot een vlottere behandeling van dossiers en een betere toegang tot sociale rechten, wat uiteindelijk het doel van het administratieve beheer is.

Zoals u ziet, is ook dit een thema waarmee ik aan de slag ben gegaan.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang).- Het is uiteraard een goede zaak dat er stappen in de juiste richting worden gezet. Ik ben ervan op de hoogte dat verschillende OCMW's initiatieven hebben genomen om de werklust op te vangen. Wat uw antwoord echter illustreert, is dat de OCMW's moeten worden samengevoegd om het Brussels Gewest efficiënt te kunnen besturen. Mijn partij en een aantal regeringspartijen stellen dat al lange tijd voor.

Dit voorstel reikt verder dan de omvang van mijn huidige vraag, maar het staat vast dat de sociale bijstand in dit gewest enkel zo op een degelijke manier kan worden georganiseerd. Vandaag worden mensen nog steeds op een andere manier geholpen in de ene gemeente dan in een andere gemeente vijf kilometer verderop. Zoiets is vandaag niet meer te verantwoorden. Mijn vraag was gericht op een mogelijke harmonisering van de werking van de OCMW's, maar de enige oplossing op lange termijn is fuseren.

- Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER JAN BUSSELEN
aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de financiële onzekerheid bij Foyer Bodeghem (Leger des Heils).

De heer Jan Busselen (PVDA).- De situatie van de Foyer Bodeghem, de thuislozenopvang van het Leger des Heils, is

1279 **M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang)** (en néerlandais).- *Les mesures énoncées sont positives, mais mon parti n'est pas le seul à proposer le regroupement indispensable des CPAS en vue d'une gestion efficace de la Région. Nous ne pouvons plus tolérer que des personnes bénéficient d'aides différentes selon la commune de résidence.*

- L'incident est clos.

1283 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. JAN BUSSELEN**
1283 à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

1283 concernant l'incertitude financière au sein du Foyer Bodeghem (Armée du Salut).

1285 **M. Jan Busselen (PVDA)** (en néerlandais).- *La situation du Foyer Bodeghem, centre d'accueil pour sans-abri de l'Armée*

du Salut, est plus que dramatique. Malgré l'approbation officielle de son fonctionnement et l'obtention d'un agrément, l'organisation n'a reçu aucune subvention en 2025 et 2026. En 2025, cela s'expliquait par l'absence de gouvernement, mais pour 2026, aucune explication à l'absence de soutien.

Pourtant, en avril 2026, j'avais l'espoir que tout s'arrangerait : vous aviez annoncé dans la presse vouloir résoudre la problématique des sans-abri et M. Laaouej avait déclaré que le respect de la dignité humaine était « notre combat quotidien à Bruxelles ».

S'agissant de dignité humaine, sachez que le Foyer Bodeghem a fermé ses portes, que toute l'équipe a été licenciée et que les 34 résidents sont partis. La majorité sont hébergés temporairement chez des amis ou dans d'autres établissements, mais six dorment à nouveau dans la rue.

Or, il s'agit de personnes sans abri et sans chez-soi relevant de la responsabilité du gouvernement bruxellois, et non de demandeurs d'asile. De plus, le centre avait répondu aux exigences de la Région en matière d'hébergement et de demandes de subsides.

meer dan dramatisch. Ondanks een formele goedkeuring van haar werking en een vergunning heeft deze organisatie, die 34 mensen zonder dak boven het hoofd opvangt en begeleidt, in 2025 en 2026 geen subsidies gekregen. In 2025 werd dat geweten aan het feit dat er geen regering was, maar voor 2026 is totaal onduidelijk waarom die organisatie niet wordt ondersteund. De centrumverantwoordelijke heeft nooit een antwoord gekregen op haar mails en telefoontjes daarover.

De vraag die ik nu stel, heb ik in april 2026 ingediend en krijgt vandaag een antwoord. Ik had toen de naïeve hoop dat het wel goed zou komen. U had immers in maart 2026 in de pers aangekondigd dat u garandeerde de daklozenproblematiek te zullen oplossen, hoewel dat niet uitdrukkelijk in het regeerakkoord stond. Collegelid Laaouej zei dan weer dat het respect voor menswaardigheid geen optie, maar "onze dagelijkse strijd in Brussel" is.

Ik zal u even toelichten hoe het staat met de menswaardigheid van de 34 bewoners en van het personeel van de Foyer Bodeghem. Het opvanghuis heeft zijn deuren gesloten en het hele team heeft ontslag gekregen. Twee werknemers zijn al vertrokken, de overige personeelsleden zijn volgende week aan de beurt. Vorige week zijn de laatste bewoners vertrokken. Een kleine dertig mensen hebben een tijdelijk onderkomen gevonden bij vrienden via andere zorginstellingen, maar zes bewoners slapen vandaag opnieuw op straat. Mensen worden in het ongewisse gelaten. Daardoor werd het werk de afgelopen maanden ook gevaarlijker voor het personeel, want het gebrek aan duidelijkheid zorgde voor meer wantrouwen en angst bij de bewoners en een slechtere relatie met het personeel.

Het gaat hier om dak- en thuislozen die onder de verantwoordelijkheid van de Brusselse regering vallen, dus geen mensen die in een asielpcedure zitten of uitgeprocedeerd zijn. Daarbovenop heeft de Foyer Bodeghem de door het gewest gevraagde inspanningen geleverd om volledig in orde te zijn: in 2024 en 2025 werden verbouwingen uitgevoerd om aan de normen te voldoen, waarbij werd overgegaan van vier- naar tweepersoonskamers; de capaciteit werd aangepast van 29 naar 34 bewoners; halverwege 2025 werd op vraag van de administratie zelfs de subsidieaanvraag aangepast; en ook voor 2026 werd tijdig een aanvraag ingediend.

De uitbater heeft zich dus aangepast aan alle gevraagde voorwaarden. De werkingsvergunning is intussen afgeleverd, maar de middelen blijven uit. Het gevolg is dat het Leger des Heils de verbouwingen en de personeelskosten zelf heeft moeten dragen. Vandaag zijn echter alle reserves opgebruikt. Het centrum is gesloten. Het personeel staat op straat en ook de bewoners zijn op straat beland. Dat is totaal onaanvaardbaar, gezien de opvangcrisis waarin het gewest zich bevindt en gezien uw uitspraken in de pers.

Hoe verklaart u dat een erkende en vergunde werking nog steeds geen subsidies ontvangt? Wat is de concrete stand van zaken van dit dossier en welke stappen lopen er vandaag nog? Wanneer kan Foyer Bodeghem effectief middelen verwachten? Komt er

¹²⁸⁷ *L'autorisation de fonctionnement a entre-temps été délivrée, mais les fonds ne sont toujours pas versés. Aujourd'hui, toutes ses réserves sont épuisées.*

Pourquoi cet établissement agréé ne reçoit-il pas de subventions ? Quand peut-il espérer recevoir des fonds ? Y aura-t-il un financement rétroactif pour les frais engagés ? Quelles mesures comptez-vous prendre pour venir en aide aux 34 résidents ?

1287 **Mme Celia Groothedde (Groen)** (en néerlandais).- *Ce centre connaissait en effet des difficultés financières depuis des années. Pourriez-vous nous donner davantage d'éclaircissements à ce sujet ?*

1291 **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni** (en néerlandais).- *L'arrêté du Collège réuni relatif à l'agrément et au mode de subventionnement des centres d'aide d'urgence et d'insertion stipule que les subventions ne sont accordées que dans les limites des crédits disponibles et si les entités concernées disposent d'autorisations d'exploitation. Une autorisation d'exploitation provisoire ou une reconnaissance n'implique donc pas un droit automatique au financement, mais en constitue une étape nécessaire.*

Pour résoudre l'ensemble du problème, un parcours pluriannuel s'impose, mais nous devons faire des choix difficiles, en priorisant les familles avec enfants et les mineurs non accompagnés. Le Foyer Bodeghem de l'Armée du Salut, qui n'accueille que des hommes, dispose d'un agrément provisoire. À la suite de l'arrêt de son financement par la Communauté flamande, la Cocom en a assuré la continuité de 2021 à 2023. En 2024, les subsides se sont à nouveau arrêtés à cause de la non-exécution de travaux nécessaires. Lorsqu'ils furent réalisés, un nouveau contrôle en juillet 2025 a permis l'octroi d'un agrément provisoire pour 2026-2027. La demande de subvention de l'ASBL pour 2026 est à l'étude.

Conscient de la situation critique du centre, son personnel et les personnes accueillies, je m'attelle à un suivi rigoureux du dossier, en concertation avec l'administration et Bruss'help. Dans la mesure du possible, les résidents sont réorientés vers d'autres structures d'accueil.

een retroactieve financiering voor de gemaakte kosten? Welke maatregelen neemt u op korte termijn om de 34 bewoners, en meer specifiek degenen die op straat zijn beland of kortstondig oplossingen hebben gevonden te ondersteunen?

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Graag neem ik in eigen naam het woord vanaf de voorzittersstoel.

Foyer Bodeghem zat inderdaad al jarenlang regelmatig in financiële problemen en moest dan voor of achter de schermen gered worden. Kunt u daarover meer opheldering geven?

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- Wanneer ik me engageer om een probleem op te lossen, dan neem ik dat ernstig. Conform de internationale afspraken heb ik er de ambitie aan gekoppeld om dit tegen 2030 te realiseren, en daar zal ik dan ook voor zorgen.

In het verleden heb ik echter al aangegeven hoe dramatisch het dossier is dat ik heb geërfd. Het is een van een hele reeks dramatische dossiers in een sector waar de problemen verdubbeld zijn in vijf jaar tijd onder de verantwoordelijkheid van mijn voorgangers. Ik had mijn opdracht liever iets eenvoudiger gezien, maar dat is ze jammer genoeg niet.

Sinds ik vier maanden geleden aantrad, werk ik dag en nacht om dossiers die te lang stof hebben vergaard opnieuw op te nemen en er oplossingen voor te formuleren. Af en toe zitten daar ook dossiers tussen waar ik jammer genoeg een streep onder moet trekken. Dit is zo'n dossier.

Het besluit van 9 mei 2019 betreffende de erkenning en de subsidiëeringswijze van de centra voor noodhulp en inschakeling bepaalt dat subsidies enkel kunnen worden toegekend binnen de grenzen van de beschikbare begrotingskredieten en in de mate waarin de betrokken entiteiten ook beschikken over werkingsvergunningen. Een voorlopige werkingsvergunning of erkenning impliceert dus geen automatisch recht op financiering, maar is wel een noodzakelijke stap om financiering te krijgen.

U weet dat de begrotingsmiddelen niet volstaan om de problematiek in haar geheel op te lossen. Daarvoor is een meerjarig traject nodig. In dat kader heb ik ook in alle transparantie aangegeven dat we keuzes maken. Dat zijn moeilijke keuzes, maar we zien er in eerste instantie op toe dat gezinnen met kinderen en ongeleide kinderen niet op straat terechtkomen of er moeten blijven leven.

Foyer Bodeghem van het Leger des Heils, dat enkel mannen opvangt, beschikt momenteel over een voorlopige werkingsvergunning. Het centrum werd historisch gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap via het Brussels centrum voor algemeen welzijn (CAW). Na de stopzetting van die financiering is de GGC in 2021 bijgesprongen en werd de financiering voortgezet tot en met 2023. In 2024 werd ze stopgezet omdat de noodzakelijke werken uitbleven, die nochtans een expliciete voorwaarde vormden.

¹²⁹³ *Aucune base juridique ne permet de financer a posteriori les activités ayant eu lieu en 2025 au centre, qui ne peut donc pas assurer son fonctionnement en 2026. Les travaux requis ont été reportés trop longtemps. Nous continuons à chercher une solution.*

¹²⁹⁵ **M. Jan Busselen (PVDA)** (en néerlandais).- *Le centre n'a en effet pas été agréé en 2023 en raison de travaux non effectués, qu'il a entrepris à ses propres frais depuis.*

La base juridique pour le subventionner ne manque donc que pour 2025. Le centre jouissant d'un agrément temporaire pour 2026-2027, il devrait disposer de moyens pour prendre en charge ses résidents, qui sont en effet majoritairement des hommes. J'insiste pour que vous repreniez les discussions avec le personnel du Foyer Bodeghem.

J'entends vos arguments budgétaires, mais vous avez vous-même établi vos priorités d'ici 2030, dans lesquelles figurent à la fois l'orthodoxie budgétaire et la lutte contre le sans-abrisme. Or, un premier centre a fermé aujourd'hui. Cela n'augure rien de bon, mais j'espère que vous tiendrez néanmoins parole.

Na uitvoering van de werken werd in juli 2025 een nieuwe controle uitgevoerd, die heeft geleid tot een voorlopige vergunning voor de periode 2026-2027. De vzw heeft intussen een subsidieaanvraag voor 2026 ingediend, die momenteel wordt onderzocht.

Ik ben me bewust van de kritieke situatie van het centrum, de gevolgen voor het personeel en de opgevangen personen. De door u beschreven situatie is mij bekend. Daarom wordt dit dossier nauwgezet opgevolgd in overleg met de administratie en Bruss'help. De bewoners worden in de mate van het mogelijke ondergebracht in andere opvangstructuren.

Er is geen juridische basis om activiteiten die in 2025 hebben plaatsgevonden alsnog te financieren. Daarom is het niet mogelijk de gevraagde noodhulp te verstrekken. De situatie van het centrum is al geruime tijd financieel precair, onder meer doordat de noodzakelijke werken te lang werden uitgesteld. Nu kan het centrum de werking van 2026 niet overbruggen door het uitblijven van financiering van 2025.

Op dit moment heb ik hier geen oplossing voor, maar we blijven zoeken.

De heer Jan Busselen (PVDA).- In 2023 is er inderdaad geen vergunning afgegeven, omdat het centrum niet in orde was. Het centrum heeft toen wel geantwoord op de vragen van de administratie en heeft in 2024 en 2025 op eigen kosten de renovaties en werken uitgevoerd om in orde te raken.

Er is een voorlopige vergunning voor 2026 en 2027. Het centrum zou dus de middelen moeten kunnen ontvangen om ervoor te zorgen dat de bewoners toch worden opgevangen. U zegt dat er geen juridische basis is, maar dat geldt alleen voor 2025. Ik begrijp niet waarom u niet op zijn minst dit jaar opnieuw voor financiering zorgt, zodat het centrum verder kan. Het is waar dat er geen kinderen en voornamelijk mannen verblijven. Brussel kampt echter ook met een grote drugs- en geweldproblematiek. Ik vertel u geen geheim als ik zeg dat het vooral mannen zijn die op straat belanden en in dat geweld terechtkomen door de uitzichtloosheid van de dakloosheid.

Ik vraag u dus met aandrang om via de administratie rond de tafel te gaan zitten met de mensen die in Foyer Bodeghem werken of in ieder geval meer met hen te communiceren. De verantwoordelijke met wie ik contact heb, tast namelijk in het duister en is erg geraakt door de situatie waarin het centrum zich bevindt. Ondanks alle moeite blijft het centrum toch gesloten.

Ik hoor wat u zegt over de beschikbare begrotingsmiddelen. U hebt echter zelf uw doelen gesteld voor 2030 en u bent verantwoordelijk voor de verklaringen die u aflegt in de pers. Ik denk dat er nu al spanning zit op de lijn tussen het willen oplossen van het daklozenprobleem van de dakloosheid en het willen oplossen van de begrotingstekorten. Er is namelijk nu al een centrum dat niet verder kan. Ik ben benieuwd voor de komende jaren, maar ik kan enkel hopen dat u woord houdt.

1297 **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).**- *Le délai de traitement des nouvelles demandes de subvention pour 2026 est atypique, car ces demandes n'ont été lancées qu'après l'entrée en fonction du nouveau gouvernement et les dossiers n'ont été reçus qu'en avril. Le Foyer Bodeghem n'a satisfait aux critères qu'en juillet 2025 et nous ne pouvons accorder de financement que dans le cadre de la procédure de demande pour 2026.*

Nous travaillons d'arrache-pied à mettre en place une fonction de coordination au niveau de Bruss'help pour pallier le manque de coordination dans ce secteur. La majeure partie des ressources est actuellement consacrée à l'accueil d'urgence, un poste très coûteux en raison des dispositions légales. Pour créer bien plus de places avec moins de moyens, nous sommes en train de migrer vers des solutions de type Housing First.

1303 *En septembre, je vous prouverai que je n'ai pas fait de promesses en l'air.*

- L'incident est clos.

(Mme Latifa Aït Baala, doyenne d'âge, prend place au fauteuil présidentiel)

1311 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME CELIA GROOTHEDDE**

1311 **à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,**

1311 **concernant les médecins français condamnés qui exerçaient comme médecins à Bruxelles.**

1313 **Mme Celia Groothedde (Groen) (en néerlandais).**- *Les journaux De Tijd et Le Monde ont révélé que plusieurs médecins condamnés à l'étranger pour des malversations - dont des agressions sexuelles -, souvent commises dans le cadre de leur*

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- Ik erf een jaar dat al begonnen is en dossiers die onbeheerd zijn gebleven. Door correcte besluitvorming in 2025 had deze situatie vermeden kunnen worden.

De doorlooptijd van nieuwe subsidieaanvragen voor 2026 is atypisch omdat die aanvragen pas opgestart werden nadat de nieuwe regering was aangetreden: pas in april werden de dossiers ontvangen.

Doordat die instelling in 2025 geen financiering had omdat ze pas in juli 2025, na uitvoering van de werken, aan de criteria voldeed, is die begrotingslijn niet in de begroting 2026 opgenomen. Dat betekent dat we alleen maar financiering kunnen toekennen als onderdeel van het proces van de subsidieaanvraag voor 2026. De veerkracht van die instelling is op dit moment onvoldoende om de continuïteit te verzekeren.

Ik zal u dus niets wijsmaken: het gebrek aan regie in die sector is een groot probleem. Men heeft in het verleden altijd gecoördineerd, maar dat is onvoldoende. We moeten naar een regiefunctie gaan op het niveau van Bruss'help, en daar zijn we volop mee bezig.

Wat het budgettaire aspect betreft is het grote probleem dat het gros van de middelen momenteel naar crisisopvang gaat. Dat is bijzonder duur door de wettelijke bepalingen, waardoor elke plaats bijzonder veel geld kost. We zouden veel goedkoper in Housing Firstoplossingen kunnen investeren. We werken momenteel aan die transitie, waardoor we met minder middelen veel meer plaatsen zullen kunnen creëren.

De ambitie is uiteraard om die middelen te herinvesteren om het probleem op te lossen. Ik begrijp uw terechte bezorgdheden, maar geef me nog enkele maanden en in september zal ik u tonen dat ik geen loze beloftes gedaan heb.

- Het incident is gesloten.

(Mevrouw Latifa Aït Baala, oudste lid in jaren, treedt als voorzitter op)

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW CELIA GROOTHEDDE

aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de veroordeelde Franse artsen die in Brussel als arts werkzaam waren.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Een aantal artsen die in verschillende landen zijn veroordeeld voor wangedrag, vaak binnen hun functie, zijn naar Brussel en België gekomen om hier hun functie verder uit te oefenen. Dat is ontdekt door onderzoeksjournalisten van Le Monde en De Tijd, en pas

fonction, étaient venus en Belgique pour y poursuivre leur activité.

Cette situation est préoccupante ; les médecins condamnés font l'objet de signalements et des alertes sont diffusées dans toute l'Europe. Bruxelles étant une plaque tournante qui accueille une clientèle internationale, la présence de ces médecins représente un risque pour sa population.

¹³¹⁵ *Avez-vous demandé à l'Ordre des médecins, à l'Inami et au SPF Santé publique si un contrôle systématique avait été mis en place ?*

L'Ordre des médecins a-t-il engagé une procédure de suspension à l'échelle nationale ?

Les instances susmentionnées ont-elles donné la garantie qu'aucun médecin ou autre professionnel de la santé signalé n'exerce actuellement ?

Les dentistes et autres professionnels de la santé font-ils eux aussi l'objet d'un contrôle rétroactif ?

Un contrôle est-il effectué pour Bruxelles ? Le journal De Tijd a déjà dénoncé cette situation il y a plusieurs mois, mais les autorités n'ont toujours pas pris de mesures.

¹³¹⁷ **Mme Kristela Bytyçi (MR).**- Les faits rapportés par ma collègue sont extrêmement graves et cette situation n'est malheureusement pas nouvelle. Il y a un an, un scandale similaire avait éclaté, révélé par l'Observatoire des maladies chroniques dans un avis relayé à l'époque par La Libre. Des patients témoignaient que des médecins faisant l'objet de mesures disciplinaires, censés être suspendus ou radiés, continuaient à exercer. Les patients n'en étaient absolument pas informés et les médecins ne semblaient ni contrôlés ni sanctionnés.

nadien is er volgens de Orde der Artsen tegen die artsen actie ondernomen.

Dit is een fundamenteel en verontrustend probleem. De artsen in kwestie hebben verscheidene misdrijven gepleegd, inclusief seksuele agressie. Ze presenteren kwalificaties van vóór hun veroordelingen om hier aan de slag te gaan. Brussel is een hub, want er is een zeer internationaal cliënteel.

Veroordeelde artsen worden geseind en er worden over heel Europa waarschuwingen verstuurd, de zogenaamde IMI-alerts. In een steekproef van 500 waarschuwingen in 2025 bleek dat slechts 9 waarschuwingen door ons land werden geopend en gelezen. Per jaar zijn er zo'n 8.000 waarschuwingen. FOD Volksgezondheid heeft toegegeven dat die niet systematisch worden gelezen. De aanwezigheid van deze artsen die serieuze wandaden hebben gepleegd betekent een risico voor de Brusselse bevolking.

Hebt u contact genomen met de Orde der Artsen, het Riziv en de FOD Volksgezondheid om hen te vragen of er ondertussen al een systematische screening is geweest, niet alleen van de desbetreffende artsen, maar ook van andere artsen en zorgverleners?

De Irisziekenhuizen hebben de Orde der Artsen ingelicht over de feiten, zodat die een schorsingsprocedure kon starten voor heel België. Is dat effectief gebeurd?

Hebben de voornoemde instanties een garantie gegeven dat er momenteel geen geseinde artsen of andere zorgverleners aan het werk zijn? Tot nu toe werd er alleen een bewijs van goed professioneel gedrag gevraagd, maar malafide artsen zien die bui wel hangen en vragen dat soort bewijs uiteraard eerder aan.

Het IMI-systeem stuurt ook waarschuwingen uit over tandartsen en andere zorgverleners. Worden ook zij nu retrograde gescreend?

Zult u contact opnemen met de drie instanties om te checken of er gescreend wordt voor Brussel, niet alleen vanwege de precaire positie van Brussel, die als meertalige en multidisciplinaire stad een aantrekkingspool voor malafide artsen en zorgverleners vormt, maar vooral gezien het schrijnende gebrek aan screening. De Tijd berichtte hier al maanden geleden over, maar de officiële instanties hebben nog steeds geen actie ondernomen.

Mevrouw Kristela Bytyçi (MR) (in het Frans).- Dit soort bijzonder ernstige feiten is helaas niet nieuw. Vorig jaar kwam een gelijkaardig schandaal aan het licht. Dat wijst op een probleem met het beheer en de verspreiding van informatie. Het Informatiesysteem interne markt (IMI) is nutteloos als het niet systematisch wordt gebruikt en niet in verplichte procedures is ingebed. Dat in het buitenland geschrapte artsen hier actief zijn, bedreigt de veiligheid van patiënten en de kwaliteit van de zorgverlening.

Ce fait met en lumière un réel problème de gouvernance et de circulation de l'information. Disposer d'un outil comme le système d'information du marché intérieur (IMI) ne suffit pas si son usage n'est ni systématisé, ni contrôlé, ni intégré dans des procédures contraignantes. Cette situation, qui se perpétue un an plus tard avec des médecins radiés à l'étranger, est très préoccupante pour la sécurité des patients et la qualité des soins.

Les citoyens doivent pouvoir avoir confiance dans les professionnels qu'ils consultent. Or, cette confiance est aujourd'hui fragilisée, car les signaux d'alerte graves ne sont pas pris en compte. Il est donc essentiel de réfléchir à des mécanismes de contrôle continu afin d'éviter qu'un professionnel signalé puisse continuer à exercer ailleurs comme si de rien n'était.

Un mécanisme de contrôle pour les médecins suspendus ou radiés, en Belgique ou à l'étranger, est-il envisagé ou en cours d'élaboration ?

Quel acteur est aujourd'hui responsable en cas de non-consultation ou de non-traitement d'un avertissement du système IMI ?

Ce sujet a-t-il été abordé lors de récentes conférences interministérielles où vous siégez, ou dans d'autres réunions ? Si oui, quelles pistes d'action ont été discutées pour améliorer la transparence et la sécurité des patients ?

Enfin, quelles mesures, dans le cadre des compétences régionales, ont-elles été envisagées pour mieux informer et protéger les patients bruxellois confrontés à ce type de situation ?

1319 **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).**- *La Cocom n'est pas compétente en la matière.*

1321 *(poursuivant en français)*

Je pourrais vous expliquer en long et en large qui est compétent pour quoi, mais je ne vais pas vous donner un cours dans le cadre d'une question parlementaire. En l'espèce, la Cocom n'est pas compétente et n'est donc pas intervenue à la suite des événements que vous relatez. Et moi non plus, soyons clairs.

Certes, des contacts ont été pris après les articles de presse et le dépôt de votre question, parce que mon administration se sent concernée par le problème.

1323 *(poursuivant en néerlandais)*

Nous n'avons formellement rien fait, car nous n'avons aucune compétence en la matière ; la reconnaissance des diplômes des médecins étrangers est une compétence fédérale. Nous n'intervenons pas non plus au niveau de l'Ordre des médecins et ne disposons donc d'aucune information.

Wordt er aan een permanent controlemechanisme gewerkt? Wie is verantwoordelijk als een waarschuwing in het IMI niet wordt gelezen of behandeld? Kwam het onderwerp aan bod tijdens recente interministeriële conferenties of andere vergaderingen? Wat zijn de mogelijkheden om de transparantie en de veiligheid voor patiënten te verbeteren? Hoe wilt u Brusselaars die met dergelijke situaties te maken krijgen, beter informeren en beschermen?

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- Mijn antwoord is heel kort. Er is helemaal niets gebeurd, want wij zijn daarvoor niet bevoegd.

(verder in het Frans)

Na de berichten in de pers en de indiening van uw vraag nam ik wel contact op met de bevoegde overheden, aangezien mijn diensten zich betrokken voelen bij het probleem.

(verder in het Nederlands)

U vraagt informatie naar aanleiding van een terechte bezorgdheid, maar er is een verschil tussen informeren en bevoegdheden uitoefenen. Ik word hier ondervraagd in de uitoefening van mijn bevoegdheid, en de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat wij formeel niets gedaan hebben omdat we op dat punt geen enkele bevoegdheid hebben.

En l'occurrence, mes services ont néanmoins immédiatement pris contact avec l'hôpital concerné afin de vérifier s'il avait pleinement respecté son obligation de déclaration auprès de toutes ces instances. On m'a confirmé que cela avait été fait. Je ne peux donc qu'espérer que les autorités compétentes - principalement fédérales - assument leurs responsabilités et tirent les leçons de cette situation particulièrement préoccupante.

Voor de erkenning van diploma's van buitenlandse artsen is de federale overheid en in het bijzonder de FOD Volksgezondheid bevoegd. In bepaalde gevallen ligt er ook een bepaalde bevoegdheid bij de gemeenschappen, maar zeker niet bij de GGC. Vanuit de GGC komen wij ook niet tussenbeide met betrekking tot de Orde der Artsen. Wij beschikken dus over geen enkele informatie en hebben geen enkel informatierecht. Wij kunnen ook geen vragen stellen over de retroactieve screening van artsen of andere gezondheidszorgbeoefenaars, en evenmin over specifieke IMI-waarschuwingen.

Ik begrijp uw vragen, maar wij hebben geen enkele hefboom om de ons toegewezen bevoegdheden op dit domein uit te oefenen.

In dit specifieke geval hebben mijn diensten wel onmiddellijk contact opgenomen met het betrokken ziekenhuis om na te gaan of het ten volle zijn meldingsplicht tegenover al die instanties vervuld heeft. Er is mij bevestigd dat dat binnen de week gebeurd was.

Verder kan ik alleen maar hopen dat de bevoegde, voornamelijk federale instanties hun verantwoordelijkheid nemen en lessen trekken uit deze bijzonder zorgwekkende situatie, waarvan ik inderdaad vermoed dat het niet om een alleenstaand geval gaat.

1325 **Mme Celia Groothedde (Groen)** (en néerlandais).- *Je n'ai pas invoqué votre compétence en la matière. Ce que je veux savoir, c'est quand Bruxelles va agir de manière proactive et prendre contact. Malgré les avertissements de De Tijd et des plateformes d'investigation, aucun contrôle n'a encore été effectué à ce jour.*

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Laat mij u geruststellen: ik heb op geen enkel moment uw bevoegdheid in deze materie ingeroepen. Mijn vraag past binnen de interministeriële conferentie, waar u toe behoort. Zonder die bijeen te willen roepen, kan de minister wel zijn telefoon gebruiken om zijn collega's te bellen.

Il ne s'agit probablement pas d'un cas isolé. Pour éviter que la situation ne dégénère, vous pourriez vous renseigner auprès de vos collègues fédéraux. Je souhaite simplement éviter que Bruxelles ne se retrouve à nouveau en queue de peloton. Les Bruxellois souhaitent, eux aussi, vivre en sécurité.

Ik vraag u geen verklaring waarom dit nog niet is gebeurd. Wat ik wel wil weten, is wanneer Brussel proactief zal optreden en contact opnemen? Ondanks de publieke waarschuwingen van De Tijd en onderzoeksplatforms blijft een screening tot nu toe uit. Wat in die artikelen te lezen valt, is verbijsterend. Het blijkt dat alle waarschuwingen ongelezen in de inboxen zitten.

- *L'incident est clos.*

We hebben hier zeker ook dit soort artsen rondlopen. Bij de Irisziekenhuizen beging een cardioloog herhaaldelijk ernstige seksuele agressie tegenover patiënten. Ik ben het met u eens dat dit wellicht geen geïsoleerd geval is.

(Mme Celia Groothedde, présidente, reprend place au fauteuil présidentiel)

Om te vermijden dat dit ontspoord, zou u af en toe bij uw federale collega's kunnen informeren of ze hun e-mails lezen. Ik wil u niet op het matje roepen. Ik wil alleen maar vermijden dat Brussel weer de laatste in de rij wordt en ik wens u eraan te herinneren dat Brusselaars ook graag veilig willen leven.

- *Het incident is gesloten.*

(Mevrouw Celia Groothedde, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

1333 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. FOUAD AHIDAR**

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER FOUAD AHIDAR

1333 à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

1333 concernant l'accueil des personnes sans abri lors des périodes de canicule.

1333 Mme la présidente.- En l'absence de l'auteur, la demande d'explications est lue par Mme El Arbaoui.

1337 Mme Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar) (en néerlandais).- Près de 10.000 personnes n'avaient pas de domicile fixe en Région bruxelloise en 2024. Aujourd'hui un autre danger vient menacer ces personnes vivant dans l'extrême précarité : le réchauffement de la ville - et du pays -; où nous battons des records, avec des températures supérieures à 30 degrés. À Bruxelles, le risque de décès augmente de plus de 40 % lors des journées de canicule.

Les risques pour les personnes âgées, les malades et les sans-abri sont énormes, car ils n'ont ni ombre, ni accès à l'eau. Aujourd'hui, il y a trop peu de lieux de refuge frais disponibles 24 heures sur 24. De nombreux quartiers manquent encore de fontaines à eau, d'ombre et d'espaces verts, et certains lieux publics sont même inaccessibles en été.

Le gouvernement bruxellois dispose-t-il de son propre plan canicule, comparable au plan hiver ? Sur la base de quels autres critères ce plan est-il activé ? Qui le coordonne et quel est le budget qui y est alloué ?

Combien de lieux d'accueil climatisés et librement accessibles existe-t-il actuellement à Bruxelles ?

Des mesures spécifiques sont-elles prises dans le cadre de la politique relative à la canicule et à la qualité de l'air pour protéger la population ?

Dans une ville qui ne cesse de se réchauffer et qui compte de plus en plus d'habitants vulnérables, il est inacceptable que la protection de base contre les vagues de chaleur et la pollution atmosphérique ne soit pas encore ancrée de manière structurelle.

aan de heren Ahmed Laaouej en Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt

betreffende de opvang van daklozen tijdens hittegolven.

Mevrouw de voorzitter.- Bij afwezigheid van de indiener wordt de vraag om uitleg door mevrouw El Arbaoui voorgelezen.

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar).- In november 2024 telde Bruss'help 9.777 mensen zonder stabiele woonplaats. Dat is bijna een stad op zich. Een derde van hen is een vrouw, een op de tien is een alleenstaande moeder en een op de vier heeft geen geldig verblijfsstatuut. De kwetsbaarheid neemt toe, terwijl de oplossingen uitblijven.

Naast het sociale drama brengt nog een andere ernstige realiteit hun leven en gezondheid in gevaar: de opwarming van onze stad. De cijfers liegen niet: de maand mei 2026 was de warmste meimaand ooit in Europa. Ook in ons land breken we records, met temperaturen boven 30 °C en hittewaarschuwingen in verschillende steden. In het Brussels Gewest, waar het hitte-eilandeffect de temperaturen nog eens acht graden hoger kan stuwen, leidt dat tot een acute gezondheids crisis, vooral voor wie het al moeilijk heeft.

We weten dat hitte doodt. De risico's voor ouderen, zieken en vooral voor de 10.000 mensen zonder vaste verblijfplaats zijn enorm. Wie op straat leeft, heeft geen schaduw, geen toegang tot water, geen verkoeling. Voor de winter bestaat er terecht een Vrieskouplan, met extra opvang en noodmaatregelen, maar waar blijft het hitteplan? Vandaag zijn er te weinig koele schuilplekken die de klok rond beschikbaar zijn. Veel wijken missen nog altijd drinkfonteinen, schaduw en groene ruimten. Publieke plaatsen zoals bibliotheken, cultuur- of sportcentra zouden broodnodige verkoeling kunnen bieden, maar sluiten al te vaak al midden op de dag. Het schandaligst blijft echter de sluiting van sommige parken in de zomermaanden.

Europese studies tonen aan dat steden bijzonder kwetsbaar zijn tijdens hittegolven. In Brussel stijgt het overlijdensrisico op extreem warme dagen met ruim 40%.

Beschikt de Brusselse regering over een eigen formeel hitteplan, vergelijkbaar met het Winterplan en gericht op dak- en thuislozen en andere risicogroepen? Vanaf welke temperaturen of volgens welke andere criteria wordt dat plan geactiveerd? Wie coördineert het plan: Bruss'help, Leefmilieu Brussel, de GGC of nog een andere instantie? Welk budget is eraan verbonden?

Hoeveel vrij toegankelijke gekoelde opvangplekken zijn er momenteel in het gewest? Ik denk aan metrohaltes, scholen, sportcentra of bibliotheken. Bestaat er een kaart van verkoelingsplekken en drinkfonteinen, toegankelijk voor burgers en hulpverleners? Hoe worden mensen daar naartoe geleid?

1339 **Mme Latifa Aït Baala (PS).**- Il me semble opportun de rappeler que notre Région hérite d'une situation structurellement dégradée, notamment à cause de toute une série de mesures prises par l'État fédéral.

Depuis un certain nombre d'années, celui-ci ne respecte pas ses obligations légales, ignore les décisions de justice, se retire de l'hébergement d'urgence et coupe même dans les subventions liée au plan grand froid. Les résultats sont malheureusement connus : saturation des services, refus quotidiens, pression accrue sur les CPAS et les dispositifs régionaux.

Aujourd'hui, 9.800 personnes sont sans abri dans notre Région et l'on déplore également une hausse inquiétante de 25 % à chaque recensement, des structures fonctionnant à flux tendu et des parcours brisés. Tant que l'on restera dans cette logique d'urgence, sans solution de stabilisation et de relogement, on gèrera la crise au lieu de la résoudre.

À cette crise sociale s'ajoutent aussi des épisodes de canicule comme nous venons d'en connaître. Ce sont malheureusement les personnes vivant dans la rue qui en sont les premières victimes. Pour elles, la chaleur extrême n'est pas qu'un simple inconfort, mais constitue un risque vital. Pas d'ombre, pas d'eau, pas de lieu frais accessible... Les services tirent la sonnette d'alarme.

Dans ce contexte, on voit un ministre fédéral de la Défense inviter la population à profiter du beau temps, vivre et boire une bière au bord de la piscine ! C'est tellement lunaire, mais surtout irrespectueux vis-à-vis des populations les plus vulnérables, puisque pendant que certaines personnes n'ont même pas un accès garanti à l'eau, d'autres banalisent la canicule et en minimisent les effets. Dans l'intervalle, la Région doit compenser là où le niveau fédéral se retire.

Des mesures sont-elles prévues pour garantir un accès minimal à l'eau et à des espaces de rafraîchissement pour les personnes sans abri lors des épisodes de fortes chaleurs ?

Qu'en est-il de la mise en place d'un dispositif canicule pour les personnes sans abri, avec des seuils d'activation clairs et une coordination définie ?

Worden er binnen het hitte- en luchtkwaliteitsbeleid specifieke maatregelen genomen om dak- en thuislozen te beschermen tegen periodes van ernstige luchtvervuiling, zoals extra opvang, medische opvolging of toegang tot binnenruimten met gefilterde lucht?

Mijnheer het collegelid, ik vraag u niet alleen naar de praktische uitvoering te kijken, maar ook naar de ethische verantwoordelijkheid van de Brusselse overheid. In een stad die steeds warmer wordt en steeds meer kwetsbare inwoners telt, is het onaanvaardbaar dat basisbescherming tegen hittegolven en luchtvervuiling nog niet structureel verankerd is.

Mevrouw Latifa Aït Baala (PS) *(in het Frans).*- *Dat de federale overheid haar verplichtingen niet nakomt, heeft een negatieve impact op het Brussels Gewest. Brussel telt vandaag 9.800 daklozen, en dat aantal stijgt bij elke telling met 25%. De bestaande opvangstructuren kunnen de toestroom amper aan. Zolang er niet sterker wordt ingezet op duurzame oplossingen en herhuisvesting, zal de crisis aanhouden.*

Bovenop die sociale crisis komen de hittegolven, waarvan daklozen de eerste slachtoffers zijn. Voor hen is de hitte levensbedreigend, aangezien ze moeilijk schaduw of water vinden en koele plekken voor hen niet toegankelijk zijn. De diensten trekken dan ook aan de alarmbel.

Neemt u maatregelen om daklozen tijdens hittegolven toegang te bieden tot water en koele ruimten? Komt er een hitteplan voor daklozen, met activeringsdrempels en een duidelijke coördinatie? Wilt u samenwerken met verenigingen, de gemeenten en het gewest voor een gecoördineerde aanpak tijdens hittegolven?

Quid d'une potentielle collaboration avec des associations de terrain, les communes et la Région pour faire face à ces épisodes caniculaires ?

1341 **Mme Kristela Bytyçi (MR).**- Je remercie ma collègue d'avoir abordé ce sujet très préoccupant. Dans cette commission, nous débattons souvent des mesures à prendre pour lutter contre le sans-abrisme lors des périodes de froid, mais la chaleur extrême, elle aussi, accentue les difficultés.

Les températures extrêmes ne vont pas tout à coup s'arrêter. Nous devons donc trouver des solutions durables face à la chaleur. Comme mes collègues l'ont rappelé, la ville manque aujourd'hui de zones d'ombre permettant de faire descendre les températures. Pourtant, certaines initiatives simples, comme la végétalisation des rues, permettent de rafraîchir les espaces. Les épisodes de forte chaleur constituent un réel risque sanitaire pour les publics fragilisés. Il est donc important de veiller à la limitation des risques.

Cela dit, les acteurs de terrain sont très mobilisés. Dans son flash de recommandations, Bruss'help a invité Cover, le plan des fontaines des Infirmiers de rue et le New Samusocial à renforcer la vigilance des équipes sur le terrain. Ces équipes devraient procéder à des distributions supplémentaires de bouteilles d'eau, de plans de fontaine à eau potable, de crème solaire, etc. Enfin, la sensibilisation des publics précaires à ce sujet est également importante.

Quel est le retour du terrain, notamment du New Samusocial, sur la manière dont ont été prises en charge les personnes concernées lors de l'épisode de chaleur qui vient d'avoir lieu ?

Comment sont anticipés les potentiels pics de chaleur à venir ?

Est-ce que les lieux d'accueil étaient préparés à ce pic de chaleur et prêts pour accueillir leur public dans des conditions adéquates ?

Constatez-vous des pics de prise en charge médicale à la suite de cet épisode de chaleur ?

1343 **Mme Celia Groothedde (Groen)** (en néerlandais).- *Je me permets d'intervenir depuis la fauteuil de la présidence.*

Combien de sans-abri sont décédés pendant la dernière vague de chaleur ?

Les conditions dans les centres d'accueil étaient-elles supportables ?

Combien de personnes ont dû être transférées depuis les centres d'accueil ou depuis la rue vers des services de soins ?

1345 **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni** (en néerlandais).- *Ne disposant pas de toutes les données en temps*

Mevrouw Kristela Bytyçi (MR) (in het Frans).- *De hittegolven zullen niet verdwijnen. We moeten dan ook op zoek naar duurzame oplossingen. Er is te weinig schaduw in de stad, terwijl eenvoudige initiatieven zoals groen aanplanten verkoeling kunnen brengen. Bij hitte lopen kwetsbare groepen gezondheidsrisico's. Die moeten we beperken.*

Organisaties die daklozen ondersteunen zijn op warme dagen heel actief. Zo riep Bruss'help de teams van Cover, Straatverplegers en New Samusocial op om waakzaam te zijn. Ze verdelen flesjes water, zonnemelk en plannetjes met drinkwaterfonteinnetjes. Daarnaast geven ze informatie aan kwetsbare groepen.

Welke feedback kreeg u van New Samusocial over hun werking tijdens de hittegolf? Hoe anticipeert u op toekomstige hittegolven? Waren de opvangcentra voorbereid op de hittegolf en klaar om de doelgroep in gepaste omstandigheden op te vangen? Was er door de hittegolf meer medische zorg nodig?

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Graag neem ik in eigen naam het woord vanaf de voorzittersstoel.

Hoeveel dak- en thuislozen zijn er de afgelopen week overleden tijdens de hittegolf?

Was het enigszins leefbaar in de opvangcentra?

Hoeveel mensen moesten vanuit de opvangcentra of van op straat naar zorgdiensten worden gebracht? Het gaat daarbij niet alleen om spoeddiensten, maar ook om huisartsenposten en dergelijke. Het zou trouwens beter zijn als mensen vaker naar huisartsenposten werden gebracht.

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- Het zou bijzonder fijn zijn mocht ik in real time over alle

réel, je ne peux malheureusement pas encore répondre à toutes vos questions.

1347 *(poursuivant en français)*

Pour être tout à fait honnête, il en va de même pour les questions liées à l'évaluation. Mon approche est pragmatique : je veux d'abord que mes services fassent le travail. Celui-ci n'est pas encore tout à fait terminé, car nous sommes en pleine préparation des dispositifs à mettre en place contre les canicules annoncées dans les jours qui viennent. Une fois le travail effectué, nous prendrons le temps de l'évaluer.

Je peux vous confirmer que mon collègue et moi-même avons donné le feu vert à nos services pour que, le moment venu, ils procèdent à cette évaluation et présentent des propositions.

1349 *(poursuivant en néerlandais)*

Il n'existe pas de plan canicule proprement dit, mais dès que la vague de chaleur s'est manifestée et qu'il nous est apparu qu'elle risquait de poser problème, nous avons immédiatement donné les instructions nécessaires pour intervenir sur le terrain.

Un travail coordonné a été mené pour protéger les groupes les plus vulnérables, et des mesures ont été prises sur la base des directives de la Cellule interrégionale de l'environnement. Le suivi est assuré par les organisations de terrain, aidées par Bruss'help.

Il n'existe pas de budget distinct pour ce dispositif. Tout est financé par le budget de base des administrations concernées.

1351 *(poursuivant en français)*

Les opérateurs reçoivent des recommandations très concrètes en matière d'hydratation, de prévention des coups de chaleur et d'adaptation de leurs services aux circonstances caniculaires.

Cette démarche s'appuie également sur une expertise de Cover, qui élabore des recommandations sanitaires adaptées à différents contextes d'accueil et de vie.

data beschikken, maar dat is helaas nog niet het geval. Ik kan momenteel dus niet antwoorden op de vraag hoeveel mensen waar overleden zijn of een beroep hebben moeten doen op de zorgdiensten.

(verder in het Frans)

Hetzelfde geldt voor uw vragen over de evaluatie. Mijn aanpak is pragmatisch: de diensten moeten in de eerste plaats hun werk doen. Dat is nog niet helemaal afgelopen, want we bereiden de volgende hittegolf voor. Zodra dat gebeurd is, zullen we evalueren.

(verder in het Nederlands)

Ik ben blij dat u mij die vraag stelt, omdat die ons de kans geeft even de ongelooflijke werkkraft en efficiëntie van onze diensten in de verf te zetten. Er bestaat vandaag geen groot hitteplan, zoals er wel een Vrieskouplan bestaat, maar er bestaat wel een mooi apparaat.

Zodra de hittegolf de kop opstak en de verschillende diensten aangaven dat die een probleem dreigde te vormen, werd dat vrij snel opgenomen, en zoals dat collegeleden bevoegd voor Gezondheid en Welzijn betaamt, hebben wij onmiddellijk de nodige instructies gegeven om op het terrein in actie te komen.

Dat is bijzonder goed gelukt. Ten eerste is er op een zeer gecoördineerde manier gewerkt om de kwetsbaarste groepen, waar daklozen uiteraard toe behoren, te beschermen. Er werden maatregelen geactiveerd op basis van de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu (Ircel), waarvan de instructies onmiddellijk door Vivalis aan de betrokken sectoren worden doorgegeven. De opvolging gebeurt door de verschillende terreinorganisaties, die daarbij actief en systemisch door Bruss'help ondersteund worden.

Dat is ook de kracht van het apparaat: voor heel die regeling bestaat er geen apart budget, maar alles gebeurt vanuit de basisfinanciering van de betrokken administraties.

(verder in het Frans)

De organisaties krijgen duidelijke aanbevelingen over hydratatie, preventie van zonnslag en aanpassing van de dienstverlening aan de hitte. Daarvoor werd ook de expertise van Cover aangeboord.

1353

(poursuivant en néerlandais)

Des organisations telles que le New Samusocial, Infirmiers de rue, Médecins du Monde et Doucheflux renforcent leurs actions pendant les périodes de canicule et apportent une aide médicale.

Je me réjouis que le gouvernement ait réussi à approuver rapidement un plan et à communiquer aux acteurs de terrain ainsi qu'à la population une carte répertoriant tous les points d'eau, zones ombragées, abris et espaces climatisés.

Il reste cependant beaucoup de travail à accomplir, et nous allons nous y atteler ensemble. Ainsi, il n'existe pas encore de recensement centralisé du nombre d'espaces de rafraîchissement librement accessibles à Bruxelles. Un inventaire est en préparation.

1355

(poursuivant en français)

Toutefois, dans nombre de communes, les pouvoirs locaux et les CPAS ont leurs propres dispositifs. Il importe dorénavant de développer un outil d'identification systématique de l'offre, à intégrer - à l'instar des autres plans de crise existants - dans un véritable plan stratégique qui définit précisément dans quelles situations les différentes dispositions sont mises en œuvre et par qui.

L'État dispose d'un nombre important d'infrastructures climatisées. Si l'on adoptait une véritable approche de crise dans pareille situation, cela constituerait un levier pour soulager notre population plus vulnérable, qu'elle soit sans abri ou âgée.

En résumé :

Primo, nos services travaillent et se coordonnent afin d'apporter de l'aide à nos concitoyens.

Secundo, une évaluation sera réalisée au terme de la période de canicule.

Tertio, nous travaillons à l'élaboration d'un véritable plan grande chaleur à l'intention des entités régionales visant non seulement les publics cibles que nous venons d'évoquer, mais aussi la population dans sa globalité.

(verder in het Nederlands)

Daarnaast versterken organisaties als New Samusocial, Straatverplegers, Dokters van de Wereld en Doucheflux hun maatregelen tijdens hitteperioden. Ze zetten meer specifiek mobiele teams in om extra water en zonnebescherming uit te delen en medische ondersteuning te bieden.

Ik ben heel blij dat de regering er in een paar uur tijd in geslaagd is een plan goed te keuren en een kaart met alle waterpunten, schaduwplekken, schuilplekken en ruimten met airconditioning te communiceren aan het werkveld en aan de hele Brusselse bevolking. Dat was knap werk.

Tijdens de vorige regeerperiode werd het plan al twee jaar besproken. Men schreeuwde moord en brand omdat het niet kon worden gerealiseerd zonder positief advies van de Inspectie van Financiën. Soms worden er dus echt wel heel flauwe excuses aangevoerd en blijft men klagen in plaats van naar oplossingen te zoeken. Deze regering heeft overigens resultaat geboekt zonder meerkosten. De Inspectie van Financiën had de voorbije twee jaar overschot van gelijk om hier geen nieuwe uitgaven voor goed te keuren.

Er is evenwel nog veel werk voor de boeg, en we hebben in de regering afgesproken dat we dat werk samen zullen aanvaatten. Zo bestaat er nog geen gecentraliseerd overzicht van het aantal vrij toegankelijke verkoelingsruimten in Brussel. Er wordt gewerkt aan een inventaris.

(verder in het Frans)

Veel gemeenten en OCMW's hebben eigen maatregelen uitgewerkt. Er is dan ook nood aan een strategisch overzicht waarin staat wie wanneer welke maatregelen uitvoert.

De overheid beschikt over veel koele ruimten. Als hittegolven systematisch als een crisis worden beschouwd, zullen kwetsbare burgers meer hulp krijgen.

De diensten ondersteunen de burgers waar nodig. Er komt een evaluatie zodra de hittegolf is afgelopen en we werken aan een hitteplan.

1357 **Mme Latifa Aït Baala (PS).**- Votre explication est relativement exhaustive. Je vous remercie pour tous les efforts déployés par vos services, notamment à l'occasion de la canicule.

Vous nous annoncez la mise en place d'un plan ainsi qu'une approche plus systématique des plans de crise. C'est une évolution positive, qui va clairement dans le bon sens. Les politiques publiques ne peuvent, aujourd'hui, faire l'économie de la prise en compte sérieuse du changement climatique et de ses conséquences, en particulier sur les populations les plus vulnérables, comme lors de ces épisodes de chaleur.

Plusieurs administrations et ministres doivent être à la manœuvre. Il s'agit donc d'un travail transversal, qui doit être mené de concert avec les différents niveaux de pouvoir.

1357 **Mme Kristela Bytyçi (MR).**- Les mesures évoquées aujourd'hui sont absolument nécessaires et leur efficacité est d'autant plus grande lorsqu'elles s'inscrivent dans une approche globale. Il est essentiel d'articuler les réponses d'urgence, qu'il s'agisse des épisodes de canicule ou des périodes de grand froid, avec des politiques de logement et d'accompagnement social à plus long terme. C'est à cette condition que nous pourrions apporter des réponses durables.

Vous avez annoncé la mise en place de plusieurs plans. Soyez assuré que plusieurs membres de cette commission en suivront attentivement la mise en œuvre.

1361 **Mme Celia Groothedde (Groen) (en néerlandais).**- Je me permets d'intervenir brièvement depuis le fauteuil de la présidence et m'associe à vos remerciements à l'égard des services.

Les chiffres relatifs à la surmortalité en Belgique sont scandaleux. La recommandation diffusée à l'échelle nationale de boire davantage d'eau ne suffit pas.

Je n'ai pas reçu de réponse à ma question sur les conditions dans les centres d'accueil. Quelle était la situation sur place ?

1363 **M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).**- Si les solutions trouvées n'étaient pas optimales, elles ont permis de parer efficacement au plus pressé. Il faut maintenant systématiser la prise en charge en cas de canicule et instaurer une vraie régie. Safe.brussels s'en chargera, en collaboration avec la Cocom.

- L'incident est clos.

Mevrouw Latifa Aït Baala (PS) (in het Frans).- De betrokken diensten hebben goed werk geleverd. Het is eveneens positief dat u aan een plan en een systematische aanpak werkt. Op maatregelen om de gevolgen van de klimaatverandering te beperken, mag de regering niet besparen.

Dit is overigens een bevoegdheidsoverschrijdende kwestie.

Mevrouw Kristela Bytyçi (MR) (in het Frans).- De genoemde maatregelen zijn noodzakelijk en zijn efficiënter als ze in een globale aanpak passen. U moet uw beleid afstemmen op het huisvestingsbeleid en op dat inzake sociale bijstand, als u duurzame oplossingen wilt vinden.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen).- Graag neem ik weer even in eigen naam het woord vanaf de voorzittersstoel.

Mijnheer De Smedt, ik vond het mooi dat u een ode aan de diensten bracht. Ik sluit me aan bij die dankwoorden. Ik denk niet dat er nog veel volk zit te kijken, maar die dank is wel heel terecht.

Daarnet kwam het nieuws binnen over de oversterfte op nationaal niveau. Dat is wraakroepend. De nationaal verspreide raad om meer water te drinken volstaat niet. Ik begrijp dat u de cijfers voor Brussel nog niet hebt, maar ik kon het maar proberen.

Ik heb voorts geen antwoord gekregen op mijn vraag of de centra een beetje leefbaar waren. Ik kan me voorstellen dat dat niet bepaald de best geïsoleerde plekken zijn. Die mensen zitten daar opeengepakt. Hoe was de situatie daar?

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.- Het was niet optimaal, dat spreekt voor zich. Die centra worden wel bijkomend ondersteund: ze krijgen op dat moment wat versterking. Er worden ook alternatieven aangeboden, zoals tijdelijke opvang in geklimatiseerde ruimtes.

Op zich is dat heel knap, maar het is van belang dat we dat kunnen systematiseren, want het potentieel is nog niet volledig benut. Bovendien is het niet altijd even efficiënt georganiseerd. Soms gaan mensen naar een verkoelingsruimte een kilometer verderop, waar transport voor moet worden georganiseerd, terwijl er op

wandelafstand een alternatief voorhanden is. De coördinatie op zich zit goed, maar er ontbreekt een echte regiefunctie.

We hebben afgesproken dat safe.brussels dat voor zijn rekening zal nemen, zoals het dat ook doet voor het geheel van de crisisplannen, uiteraard in samenwerking met de diensten van de GGC. We zullen daar collegiaal aan werken.

- *Het incident is gesloten.*